יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 40 | Łódź, ,Czwartek 15 lutego 1934 r. | צוועלפטער יאהרגאנג | לאדז, דאנערשטאג, ל' שבט תרצ"ד | № 40

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

גרויסע און פארביטערטע שלאכטען

אויף די גאסען פון ווין און אנדערע עסטרייכישע שטעט

די סאציאליסטען פארטיידיגען יעדע פאזיציע, מוזען זיך אבער אונטערגעבען צוליב דער מיליטערישער איבער-מאכט. — ארעסטען און פעלד-געריכטען. — פונאנדערגעלאזען די „פועלי-ציון". — אפיציעלער קאמוניקאט מעלדעט וועגען צוזאמענבראכען פון גענעראל-שטרייק. — אין יודישען קווארטאל איז רוהיג. — די ערשטע טויט-שטראפען אויף מיטגלידער פון שוץ-בונד

די רעוואלוציע האט ביז איצט געקאסט 2000 קרבנות

ווין, 14. (ספ. טעל.) דער בירגער-קריג אין עסטרייך איז אין פערלויף פון נעכטיגען טאג גע-פיהרט געווארען מיט א גישט קלענערער פערביסענ-קייט.

עטליכע אביעקטען זענען כסדר איבערגעגאנגען פון האנד צו האנד, אין אלגעמיין אבער האט די סיטואציע ארום האלבער נאכט אויסגעזעהן אויף דעם אופן, אז דאס מיליטער און פאליציי האבען בע-הערשט כסדר די לאגע.

אין פערלויף פון אוונט האבען עטליכע ארביי-טער-היימער, וועלכע זענען געווען די פעסטונגען פון „שוץ-בונד"

געמוזט קאפיטולירן צוליב דער האפנונגסלאזער פארטיידיגונג

די פערביסענסטע קאמפען זענען געפיהרט געווארען ארום דעם הויז א. נ. פון קארל מארקס, די איבעגער-שטע שטאקען פון הויז, וועלכע זענען צושמעטערט געווארען דורך הארמאטען-קוילען, זענען געשטאנען אין פלאמען, די סאציאליסטען האבען אבער נישט פערלאזען זייער פאזיציע און זיך פערבאריקאדירט אין די אונטערשטע שטאקען, באכמיטאג האבען די מיליטער-אפטיילונגען אנגעהויבען צו שטורמען דאס הויז, ס'האט זיך ענטוויקעלט א

פערצווייפעלטער קאמף וועגען יעדען קארידאר

צוליב דער גרויסער איבערמאכט האבען זיך די סאציאליסטען געמוזט אונטערגעבען, בראש פון די אפטיילונגען, וועלכע זענען די ערשטע אריין אין מארקס-הויז, איז געשטאנען פערזענליך דער ווייצע-קאנצלער מאיאר פעי. די צאהל טויטע אויף דעם ארט איז נאך נישט פעסטגעשטעלט.

דער צווייטער צענטער פון סאציאליסטישען ווידערשטאנד איז געווען אין אוונט געווען פלאריס-דארף, וואו די מיטגלידער פון „שוץ-בונד" האבען זיך פערבאריקאדירט נעבען דער גאזאווניע. דורך א גרויסער צייט

האט מען די סאציאליסטען בעשאסען

אבער ווען ס'איז פינסטער געווארען איז די שיי-סעריי אפגעשטעלט געווארען אויס מורא, אז די גראנאטען זאלען נישט בעשעדיגען די גאזאווניע. ס'איז פערוועהרט געווארען אין גאנץ ווין צו בענוצען גאז, צוליב דער געפאהר פון אן עקספלאזיע

אין פערלויף פון דער נאכט

האט זיך די סאציאליסטען איינגעגעבען צו בעזע-צען איניגע בנינים אין פירטעל אטאקרינג, די פא-ליציי האט זיך צוריקגעצויגען ביי א שטארקער שיסעריי.

אויסער ווין זענען פארגעקומען שטארקע קאמ-פען וועגען דער שטאט שטייער, נישט קוקענדיג דערויף וואס דאס מיליטער איז געווען אין א גרעסע-רער צאהל, האבען די נישט געקענט בעזעצען די שטאט, ווייל זי איז פערטיידיגט געווארען דורך 2000 שוץ-בונדיסטען, וועלכע זענען געווען בע-וואפענט מיט קוילען-וואַרפער און האנד-גראנאטען.

אויף די סאציאליסטישע פאזיציעס האבען אנגע-הויבען צו שיסען הויביצען און דעמאלט האט זיך א טייל סאציאליסטען אונטערגעגעבען.

אין אוונט זענען פון ליבץ אנגעקומען אפטיי-לונגען פון היימווער אונטער דער אנפיהרונג פון שטאר-העמבערג און דעמאלט איז נאך א שטורם די שטאט איינגענומען געווארען. די גרוי מיל טער, די סאצי-יאליסטען האבען זיך דערהאלטען אין פערלויף פון דער נאכט אין עטליכע גאסען פון די פארשטאט און

וויטער בעדראהט די שטאט

דער היינטיגער טאג וועט זיין דער לעצטער פון די בירגער-קאמפען. דער ווייצע-קאנצלער מאיאר פעי האט ארויסגעגעבען א בעפעהל צו די אנפיהרער פון די מיליטער-אפטיילונגען אונבעדינגט צו פער-ענדיגען די אקציע אין היינטיגען טאג, ביזן אוונט מוז די רוהע צוריקגעשטעלט ווערען. קיין געפאנגע-נע ווערען די פערלוסטען און מענשען זענען נאך ביז איצט נישט פערהאן.

די ענטלאפענע וועלכע זענען אנגעקומען קיין בראטיסלאוו האלטען, אז די צאהל דערהרגעטע אויף ביידע צדדים איז א זעהר גרויסע, פון די שטאד-טישע הייזער, וועלכע זענען פערניכטעט געווארען דורך דער ארטילעריע טראגט מען כסדר ארויס נייע קרבנות: טויטע און פערוואונדעטע. די צאהל טייבע קרבנות פון שוץ-בונד ווערען איבערשטייגען 1000.

אין אלגעמיין ווערט די צאהל קרבנות בעטרעפען 2000

די גרעסטע צאהל געפאלענע אין צענטער פון ווין איז געווען אפען, די קאמוניקאציע האט זשוואנקט. די טעלעפאנען און עלעקטראווניע האבען פונקציא-נירט. די טראמוואיען האבען נישט קורסירט.

היינט הויבען אן זייער טעטיגקייט די פעלד-געריכטען, 10 א זייגער אין דער פריה וועלען פאר-פעלד-געריכט שטעהן 8 סאציאליסטען, וועלכע האבען אנטיילגענומען אין די קאמפען אין הייטצינג, אין גראף וועט פארקומען דאס שנעל-געריכט גע-גען 24 מיטגלידער פון שוץ-בונד.

די נאכט איז אין ווין אדורך רוהיג, אפילו אין פלאריסדארף, וואו ס'זענען נעכטען פארגעקומען פערביסענע קאמפען, איז א גאנצע נאכט נישט גע-פאלען קיין איין שאס, פארטאגס האבען זיך אבער די קאמפען צוריק אנגעהויבען, ס'האבען געארבייט די קוילען-וואַרפערס און הארמאטען.

די טראמוואיען און אויטאבוסען זענען היינט ארויס אין גאס. פון שטייערמארק זענען אנגעקומען ידיעות, אז אין אלע שטעט איז רוהיג

אמלענגסטען האבען זיך די סאציאליסטען געהאלטען אין ברוק

די זענען אבער נעכטן ארויסיעשטויסען געווארען פון דער שטאט, 400 שוץ-בונדיסטען בראש מיט זייער קאמענדאנט דעפ. וואליש האבען זיך בעהאלטען מיט דריי קוילענוואַרפערס אין די ארומיגע וועלדער. דערווייל איז ביינאכט צווישען די אלייך געקומען צו א מיספערשטענדניש, אין רעזולטאט פון וועלכען די מעהרהייט האט אוועקגעווארפען דאס געוועהר און איז זיך צולאפען, ביי וואלישען זענען געבליבען 120 סאציאליסטען, די פאליציי יאגט וואלישען און זיין אפטיילונג.

ווין, 14. (ספ. טעל.) דאס ארבייטער הויז אין פלאריסדארף איז

נאך אנ'אקציע פון דער שווערער ארטילעריע

גענומען געווארען מיט שטורם, אזוי איז אויך פאר-געקומען מיט דעם וואקזאל פון דער צפון-באהן אין פלאריסדארף. די ארבייטער צענטערן בעיצע פלאר-ריסדארף, וואו ס'זענען געווען קאנצענטרירט די מיטגלידער פון שוץ-בונד האבען ארויסגעהאנגען א ווייסע פאהן.

אינטערן איינפלוס פון שטארקען הארמאטען-פייער האבען די אפטיילונגען פון שוץ-בונד פער-לאזען זייערע פאזיציעס, די באטעריעס, וועלכע האבען בעשאסען פלאריסדארף זענען געשטאנען אין קאהלענבערג און לעאפאלדסבערג.

ווין, 14. (ספ. טעל.)

פארן קאפ פון סאציאל-דעמאקראטישען דעפוטאט וואלישעק

האט דער ווייצע-קאנצלער פעי בעשטימט א בעלוינונג פון 1000 שילינג.

ווין, 14. (ספ. טעל.) „נייעס וויענער זשורנאל" גיט איבער איינצעלהייטען וועגען ארעסט פון בירגער-מייסטער זייץ. מאנטאג נאכמיטאג האט דאס מיליטער און פאליציי בעזעצט דעם בנין פון ראט-הויז, זייץ איז אוועק אין זיין קאבינעט און ערקלערט, אז ער וועט נישט פערלאזען דעם מאגיסטראט, ווייל דאס פערנעהמען דעם בנין איז א נישט-לעגאלער אקט.

האלב ביין איז אוועק איז געקומען א פאליציי-בעאמטער און ערקלערט זייצן, אז אין נאמען פון פאליציי-פרעזידענט

ארעסטירט ער זייצן

און פאדערט איהם אויף מיטצוגעהן צום פאליציי-אישען אויטא, זייץ האט פראטעסטירט, ער האט אבער נישט געשטעלט קיין ווידערשטאנד און צוויי פאליציי בעאמטע האבען איהם ארויסגעפיהרט, אויפן וועג האט ער אויף א רגע פערלוירען דאס בעוואוסטזיין. זייץ איז אריינגעזעצט געווארען אין א בעזונדערער קאמער אין פאליציי-ארעסט.

ווין, 14. (ספ. טעל.) דער אנפ הרער פון רע-גירונגס-מיליטער, וועלכעס איז טעטיג אין פלאריס-דארף, האט ארויסגעשיקט אן אולטימאטום צו די סאציאליסטען, אז די זאלען ארויס ענען דאס גע-וועהר און זיך אונטערגעבען ביז 12 ביינאכט, ווייל אין געגענטייל וועט דאס גאנצע געגענט און וועלכען זיי זענען באריקאדירט אויסגעליכט ווערען מיט דער ערד. די צאהל אויפשטענדיגע סאציאליסטען אין פלאריסדארף, וועלכע זענען בעלאגערט פון אלע זייטען דורכ'ן רעגירונגס-מיליטער בעטרעפט 3000. שווערע קאמפען ווערען איצט געפיהרט אין פירטעל פילאדעלפיא-בריקע, אויך אין פירטעל אטא-קרינג האבען זיך אויפסניי צופלאקערט די קאמפען.

לאנדאן, 14. (ספ. טעל.) רייטער-אגענטור מעלדעט פון ווין, אז אין אל עוואנגעלישען קראנקענהויז זענען געשטארבען פון די וואונדען 80 מאן, דערונ-טער 27 פרויען.

וואס זאגט די אויסלענדישע פרעסע

פאריז, 14. (ספ. טעל.) די געשעהענישען אין עסטרייך האבען ארויסגערופען א גרויסע פער-אינטערעסירונג אויף די שפאלטען פון די פראנצויזי-שע צייטונגען. „עקא דע פאריז" שרייבט, אז דאלפוס איז שוין לאנג געווען ענטשלאסען אויף א קאמף מיט די סאציאליסטען, די שטעלונג פון די פריהע-ריגע פראנצויזישע רעגירונגען האבען איהם אבער געשטערט, איצט ווען ס'איז געווארען אויסגע-ד מיניסטעריום, האט עסטרייך אויסגענוצט די געלעגענהייט.

לאנדאן, 14. (ספ. טעל.) די לאנדאנער צייטונגען, ארגומענטירענדיג די געשעהענישען אין עסט-רייך בעטאנען איינשטימיג, אז דאלפוסעס רעגירונג האט בעהערשט די לאגע. „ניו קראניקל" שרייבט, אז דער דיפלאמאטישער קארפוס האט זיך געווענדעט צום קאנצלער מיט א ביטע אפצושטעלען די אקציע, וועלכע קאסט אזויפיל מענשליכע קרבנות, „דיילי טעלעגראף" שרייבט, אז די עסטרייכישע סאציאליסטען האבען געמאכט א ריהע טאקטישע פעהלערן.

רוים, 14. (ספ. טעל.) די איטאליענישע פרעסע קאמענטירענדיג די געשעהענישען אין עסטרייך דריקט זיך אויס מיט אנערקענונג וועגען דער ענערגיע פון דאלפוסעס רעגירונג צוגעבענדיג, אז דאס דערשטיקען די רעוואלוציע וועט ברענגען צו פער-שטארקען די איצטיגע רעגירונג.

איטאליען, פראנקרייך און ענגלאנד וועגען עסטרייכי-שער אונאפהענגיגקייט

פאריז, 14. (ספ. טעל.) פון גוט-אינפארמירטע קרייזען מעלדעט מען, אז סיקורזען פאר אונטערהאנד-לונגען צווישען פראנקרייך, ענגלאנד און איטאליען וועגען דעם אופן פון פערזיכערען די עסטרייכישע אונאפהענגיגקייט. סיזענען אפשר נישט פארויסגע-זעהען קיין צוזאמענגס-מיטלען אדער ארויסשיקען פרעמ-דע בעוואפענטע כחות קיין עסטרייך.

אין יודישען קווארטאל איז רוהיג

געפאהר פון א היטלעריסטישען אויפשטאנד

ווין, 14. (יט"א טעלעגראפיש) 11 א זייגער איז אוועקגעפאהרען דער יט"א-קארעספאנדענט פון ווין, אז אין יודישען קווארטאל איז רוהיג, א געפאהר, אז דער יודישער קווארטאל זאל אריינגע-צויגען ווערען אין די קאמפען, איז איבערשטאנען היינט, ווען געוואפענטע ארבייטער-אפטיילונגען האבען זיך דורכגעריסען דורך לעאפאלדשטאט. וועלכע איז בעוואוינט דורך יודען. די מיליטער-אפטיילונגען פון פאליציי האבען אבער אנגעשטויסען די דאזיגע אפטיילונגען.

די פארשטעהער פון דער עסטרייכישער רעגי-רונג פערזיכערן דורך ראביא יהודה, אז די סאצי-יאל - דעמאקראטישע אנפיהרער פערלאזען דעם קאמף-פלאץ און דעזערטירען מיט אויטאס קיין אויסלאנד. דערביי ווערט מיט א כיוון אנגעוויזען יודישע נעמען, כדי ארויסצורופען א דעמאראליזאציע און אנטיסעמיטישע שטימונגען.

ס'איז אבער א פאקט, אז די הויפט-אנפיהרער פון די ראדיקאל-דעמאקראטען געפינען זיך אין ווין. צעהנדליגער ארבייטער-אנפיהרער זענען ארעסטירט געווארען, צווישען זיי אויך פיל יודען.

די נאציאנאל-סאציאליסטען ווילען אויסנו-צען די געלעגענהייט און גרייטען זיך צו אנגריף קודם כל ווילען זיי אויספרייען די היימווער, די דאלפוס-רעגירונג גרייט זיך צו דעם דאזיגען קאמף.

פונאנדערגעלאזען דעם „פועלי-ציון"-פערבאנד אין עסטרייך

ווין, 14. (יט"א טעלעגראפיש) צוזאמען מיט אויפלעזען די סאציאל-דעמאקראטישע ארגאניזאציעס

(ווייטער זעה 7-טע זייט)

אנגענומען דעם בודזשעט אין דער 3. לעזונג

דעפ. ניעדזשאלקאווסקי וועגן די געשעהענישן אין עסטרייך

ווארשא, 14. (טעלעפאניש)

היינט איז דער סיים צוגעטרעטן צו דער דריטער לעזונג פון בודזשעט. פאר'ן אנהויב פון דער אפשטימונג האבן פארשטעהער פון עטליכע קלובן אפגעגעבן ערקלעהרונגען וועגן זייער שטעלונג צום בודזשעט, דער ערשטער גיט אן א דעקלאראציע דעפ. ריבארסקי פון די ענדעקעס. פאלעמיזירענדיג מיט'ן גענעראל-רעפערענט מיעדזשינסקי זאגט דער רעדנער, אז די אבסערוואציע איבערצייגט, אז דער יודישער קאפיטאל אין פוילען וואקסט כסדר, דער רעדנער זאגט ווייטער.

— מיר דארפען נישט זאגט דער רעדנער, קיין אייראפעאישען פראגראם צו ערלעדיגען די יודען-פראגע, נאר א פוילישען, ווייל אנדערש מוז די יודישע פראגע ערלעדיגט ווערען דארט, וואו ס'זענען פערהאן 50 טויזענד יודען און אנדערש וואו ס'זענען פערהאן 3 מיליאן יודען.

רעדענדיג נאך וועגן אנדערע ענינים. ערקלערט דער רעדנער, אז די ענדעקעס וועלען שטימען געגען בודזשעט אויף דער פארשטעהער פון פויערים-קלוב נאסעק ערקלעהרט, אז זיין קלוב וועט שטימען געגען בודזשעט.

דעפ. ניעדזשאלקאווסקי (פ. פ. ס.) ערקלערט אויך, אז זיין קלוב וועט שטימען געגען בודזשעט און געגען דעם נייעם פאבאר. דעפ. ניעדזשאלקאווסקי רעדט אויך וועגן די עסטרייכישע געשעהענישען. דער רעדנער מיינט, אז דארט ווערט געטון א ענין פון א גרויסען ווערט. ס'איז געפלאצט די לעגענדע, מיט וועלכער דער פאשיזם האט געלעבט א לאנגע צייט, אז די סאציאליסטישע באוועגונג איז נישט פעהיג צו קיין אקטיווער פערטיידיגונג. די גאסען פון וויצן שאפען פונקט אזא לעגענדע ווי ס'איז געווען די פאריזער קאמונע. דארט איז געגעבען געווארען א טויט-קלאפ דעם פאשיזם און דעריבער האט דער פ.פ.ס.'ישער קלוב פאר די עסטרייכישע ארבייטער דעם גרעסטען כבוד און דאנקבארקייט.

געגען בודזשעט זאגט זיך אויך ארויס דעפ. כרוצקי (אוקר.). דער גענעראל-רעפערענט דער מיעדזשינסקי ענטפערט דעם דעפ. ניעדזשאלקאווסקי, דאן קומט פאר די אפשטימונג, דער בודזשעט ווערט מיט א מעהרהייט אנגענומען אין דער דריטער לעזונג.

אונטערגעגאנגען א כינעזישע שיף

400 פאסאזשירען דערטרונקען געווארען

לאנדאן, 14 (ספ. טעל.)

א כינעזישע דאמף-שיף אנגעלאדען מיט פאסאזשירען איז ארויף אויפ'ן זאמד אויפ'ן טייך יאנג-טסע-קיאנג, 15 קיל אמעטער פון האנקאו, די דאמף-שיף צוזאמען מיט אלע 400 פאסאזשירען איז אראפ אויפ'ן דנא פון ים, אלע זענען דערטרונקען געווארען.

ענגלאנד פראנקרייך און איטאליען

איבערוועגירען ביי דער ליטווישער רעגירונג

בערלין, 14 (ספ. טעל.)

די בערלינער פרעסע מעלדעט אויס קאוונא, אז די געזאנדטע פון ענגלאנד, פראנקרייך און איטאליען, די מלוכות וועלכע האבען אונטערגעצייכנט די קליפעדער קאנווענץ, האבען זיך געווענדעט צום ליטווישען אויסערן-מיניסטעריום מיט דער ביטע צו געבען ערקלעהרונגען וועגען די לעצטע געשעהענישען אין קליפעדער קרייז ווי אויך וועגען די עווענטועלע פאלגען פון נייעם ליטווישען געזעץ פון שיצען דאס פאלק און די מלוכות פאר דער קליפעדער אויטאנאמיע.

סאוועטישע בירגער קענען נישט ארבייטען

אויף דער מזרח-כינעזישער באהן

מאסקווא, 14 (ספ. טעל.)

מען מעלדעט אויס כארבין, אז די מאנדזשו-רער רעגירונג האט ארויסגעגעבען א פערבאט אנצונעהמען אויף דינסט אויף דער מזרח-כינעזישער באהן סאוועטישע בירגער. דער פערבאט ווערט מאטיווירט דערמיט, אז אויף סאוועטישע באמטע קען מען זיך נישט פערלאזען און דאס בעשעפטיגען זיי אויף דער באהן איז נישט געווינשען צוליב דער פאליטישער לאגע אויפ'ן ווייטען מזרח

ציון.ארגאניזאציע אין אמעריקא נעמט נישט קיין אנטייל

אין דעם יודישען וועלט-קאנגרעס

ניו-יארק, 14 (יט"א טעלעגראפיש)

דער עקזעקוטיוו-קאמיטעט פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין אמעריקא האט זיך ארויסגעזאגט געגען אנטיילנעהמען אין דעם פראיעקטירטען יודישען וועלט-קאנגרעס. די פראגע איז איבערגעשיקט געווארען אין א ספעציעלע קאמיסיע, וועלכע דארף זיך פערנעהמען מיט דעם ענין.

ארום דער פראגע האט זיך אנטוויקעלט א שארפע דיסקוסיע. ד"ר וויס האט זיך ארויסגעזאגט געגען בעשלוס, נישט אנטיילצונעהמען אין יודישען וועלט-קאנגרעס.

זעלבסטמארד פון אמעריקאנער „ביער-קעניג"

לאנדאן, 14 (ספ. טעל.)

פון סט. לואי מעלדעט מען וועגען זעלבסטמארד פון 68-יעהריגען „ביער קעניג" אוגוסט בוש, די סיבה פון זעלבסטמארד איז געווען א שווערע קראנקהייט.

א סוף צום דלות
דאס איז היינט קלער.
און נישט געטראכט
אייל אויף שרודמיעסקא № 8 אכט
דארט וועסטו אנלייגען די מיה
איז פיינגאלד'ס לאטעריע.

ווירכטיג פאר דער
לאדזער בעפעלקערונג
דערמיט מאכען מיר בעקאנט, אז
איז ערעפענט געווארען דאס
אמבולאטאריום
ביים פעראיין „עזרת עניים"
נאדלודקא 8, טעל. 153-99
וואו ס'ווערט ערטיילט מעדיצינישע הילף אויפ'ן ארט פון 9 פריה ביז 7 אוו.
שיקט ארויס דאקטוירים - ספעציאליסטען
מיט וויזיטען אהיים
ווי אויך דענטיסטישע הילף
זאשטשיקעס אין דער אמבולאטאריע און אויסער דער אמבולאטאריע פאר א מינימאלען אפצאהל
נעהמט אויך אן געבורטען און אלע ארט אנאליזען. מינימאלע אפצאהלונגען.
די פערוואלטונג.

LECZNICA
chorób
uszu, nosa i gardła
מיט שטענדיגע בעטען
עס ארדינירען די דאקטוירים:
Dr. IMICH, Dr. WOŁYŃSKI
PIOTRKOWSKA 55
fr. I p., tel. 174-74.

אויגען - קליניק
מיט שטענדיגע בעטען פון
Dr. B. Donchin
פיעטריקאווער 90, טעלעפ. 221-72
נעהמט אן שטענדיגע אויגען - קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולאטארישעס פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אוונד.

איך דריק אויס מיין מיטגעפיהל דער פאמיליע בעער צוליב'ן טויט פון זייער ליבען פאטער און מאן
וואלף בעער ז"ל
זייט געטרייסט מיט המקום ינחם אתכם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים.
צייטונגס-פערקויפער
לייבוש דזשאלאווסקי
זגערזשער 46.

בעקאנטמאכונג.
דערמיט מאכען מיר בעקאנט דעם ג. פובליקום, אז היינט, דאנערשטאג דעם 15-טען פעברואר ד. י. ווערט געעפענט אויף
6 פאמארסקא 6
א מאדערן-איינגעארדענט
שיך-מאגאזין
וועלכער איז פערזעהען מיט די נייעסטע מאדעלען
דאמען- און הערען-

שיך

צו אויסערסט ביליגע רעקלאמע-פרייזען.
מיר עמפפעהלען זיך דער געעהרטער קונדשאפט. מיט אכטונג
Salon Obuwia N. ROZMAN
Łódź, Pomorska 6.

שייטלען
מיט פאריזער שרינדען און פערטיגע שייטלען ווערען ערשטקל. און רעיעל אויסגעפיהרט
ביי קערש,
סקווערא 15

שלאסעריי-ארבייטען,
ווי אויך אויטאגענישע שווייסונגען, מעטאל-בעארבייטונגען, סא-שינען-טיילען
פיהרט אויס ביליג
J. REDER, Łódź
קאנסטאנטינער 11/13

ביליג און שעהן!
אהן שעדליכע מיטלען
וואשט, פארבט און פוצט אנצוגען, מאנטלען, קליידער, סוועטערס, קאפעלושען. אויך וועש און רעמט גארדינען
די יודישע
כעמישע וועשעריי און פארבעריי
„עריקא"
2 מלינארסקא 2 (ביים ראג בזשעזשינער).
פון 1.50 א פאר גארדינען, פון 4 זל. א פאלטא, פון 1.50 זל. א קלייד, פון 80 גר. ביז 1.20 זל. א סוועטער, 1.80 וואשען און פאסאנירען א קאפעלוש. 15 גר. א קראגען, פון 50 גר. א אויבערהעמד.
שניידער-רעפעראציעס און פארבעריי אויפן ארט

Dr. med.
Haltrecht
ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21
נעמט אן פון 8—1 מיטאג און פון 5—9 אוונט, זונטאג פון 10—1 בייטאג.
אלע ארט אנאליזען.
פאר ארבייטסלאזע לעמשניצע-פרייזן

פאר גאלד,
בריליאנטען
בריזשוטעריע
און לאמבארד-קוויטען
צאהלט די העכסטע פרייזען
אלזידאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

Dr. med.
B. Robinzon
אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10,
טעל. 131-86.
נעהמט אן פון 3—4 נאכמיטאג און פון 7—8 אוונד.

Dr.
Wajnberg
ספעצ. פון לונגען, הארץ און סקלעראז-קראנקהייטען
וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9—10 פריה, 3—4, 8—9 אוו.

דאס גליק רופט אייך!
פערשפעטיגט נישט
און קומט גלייך קויפען א גליקליך לאס צו דער 1-טער קלאס פון דער 29-טער מלוכה-לאטעריע נור אין דער
גרעסטער און גליקליכסטער קאלעקטור פון
I. H. LITTMAN
32 פיעטריקאווער 32, טעל. 144-72
אט וואס פארע שלאגער-געווינסען ס'זענען געפאלען לעצטענס אין מיין קאלעקטור!

300.000 זל.	אויף № 26014		300.000 זל.	אויף № 42630	
50.000	"	144482	50.000	"	101750
15.000	"	182813	15 000	"	95652
15 000	"	36938	10.000	"	74729
10.000	"	74729	10 000	"	60939
5.000	"	25231	5.000	"	136222

און אנדערע
קויפט דעריבער די גליקליכע לאסען ביי אונז.
פרייטאג, ד. 16 פעברואר 1934 אנהייב פון דער ציהונג פון דער I קלאס.
הויפט-געווינס: 100.000 זל.
בעמערקונג: מיין קאלעקטור איז אפען ביז 9 א זייגער אוונד.

רופטורען
(ברוך-קראנקהייטען)!!

ספעציעלע הייל-גומי-באנדאזשען פון מיין מעטאדע לאקאליזירען ראדיקאל אונטער גאראנטיע אהן אפעראציע אפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע רופטורען (בריכען) פון אלע מינים ביי מענער, פרויען און קינדער.
דאס אראפלאזען זיך פון מאגען און קישקעס בעזייטיג איך דורך אנלייגען ספעציעלע צוגעפאסטע בויך-באנדאזשען.
אויף אויסגעקרימטע רוקען-ביין (הויקערס) הייל-ארטאפעדישע גארסעטען. אויף אויסגעקרימטע פיס און קניהען, ביינער-שווינדזוכט הייל-ארטאפעדישע אפאראטען, אויף פלאטשיגע וועהטאגליכע סטאפעס (פלאטפיס)
ספעציעלע ארטאפעדישע וואקלעדקעס לויט גיפס-מאדעלען, קינסטליכע הענד און פיס.
ספעציעלער אנשטאלט פאר הייל-ארטאפעדיע
Spec. Ortop. O. Petrykiewicz אויס לעמבערג
לאדז, פיראמאווישא 9 (פראנט פארטער) טעל. 177-09
בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערשיינען פון די קראנקע איז נויטווענדיג.
(אין זגערזש אויף סלאווצקא № 2 און № 4 אייגענע הייזער)

לאדז, 15 פעברואר 1934

„נייער פאָלקסבלאַט"

לאדז, 15 פעברואר 1934

אינ'ם קאַמף געגען היטלעריזם
איז די פרוי אַ נאַטירליכע פאַרבינדעטע

דער היטלעריזם האָט דערקלערט קריג נישט בלויז יודען, נאָר אויך אַנדערע גרופּעס און קלאַסען פון דער געזעלשאַפט אין דייטשלאַנד, אַזוי גוט ווי אין אַנדערע לענדער פון אייראָפּע. אמת, דער אַנטיסעמיטיזם איז די „טויז־קאַרט" פון היטלעריזם, ער האָט אָבער אויך אַנדערע פּאַקטען און אַנדערע קרבנות, נישט ווייניגער אומשולדיגע ווי יודען.

צווישען די אַנדערע קרבנות פון דעם היטלעריזם פאַרנעהמען די פרויען אפשר דעם וויכטיגסטען אָרט נאָך די יודען. דער צד השווה צווישען דער לאַגע פון די יודען און פון פרויען אונטערן היטלעריזם איז אַן אומגעהייער גרויסער און אַ זעהר בעלעהרענדיגער.

דער נאַציסטער רעזשים האָט אַרויסגעלייגט אויף די פרויען נישט קיין גרינגערע האַנד ווי אויף יודען. פרויען זענען איצט אין דייטשלאַנד אויסגעשלאָסען פון אינדוסטריעלען לעבען און פון די פּראָפעסיעס. דער נאַציסטער פּרינציפּ איז, אַז פרויען געהערען צו דער קיך און אין שלאַפצימער, די וויכטיגע אַזוי ווי די אומוויכטיגע אַרבייט פון דער וועלט דאַרף געטון ווערען דורכ'ן האַר, דעם מאַן.

זינט דעם נאַציסטען רעזשים ווערען פרויען אין די טויזענטער אויסגעשלאָסען פון וויכטיגע און אַפילו אומוויכטיגע פּאָזיציעס, וואו נאָר מען קען, דאַרף מען אין דייטשלאַנד באַשעפטיגען מענער, אַפילו אין אַזעלכע ריינע פרויען־באַשעפטיגונגען ווי ביי שרייב־מאַשינען, ביוראָס און רעסטאָראַן־אַרבייט, ביי וועלכע פרויען אַרבייטען שוין דורות־לאַנג, ווערען זיי איצט אָפּגעזאָגט און מענער ווערען אַנגעשטעלט כּאָויף זייערע ערטער.

פּאָליטיש זענען די פרויען אין דייטשלאַנד איצט אויך אויסגעשלאָסען פון אַלע וויכטיגע פּאָזיציעס כמעט ווי יודען, און לעצטענס האָט דער נאַציסטער רעזשים אויך איינגעפיהרט אַ „נומערוס קלאַוזוס" געגען די פרויען אין די אוניווערזיטעטען פונקט ווי געגען די יודען.

די עהנליכקייט צווישען דער יודישער לאַגע און דער פרויען־לאַגע אונטערן היטלעריזם ווערט נאָך מעהר אויפפאַלענדיג ווען מען פאַרלאָזט דייטשלאַנד און מען קוקט זיך אום אויף דער השפּעה וואָס דער היטלעריזם האָט געהאַט אויף דער געזעלשאַפט אין אַנדערע לענדער.

ווי עס איז גוט בעוואוסט איז די גרעסטע יודישע געפאַהר פון היטלעריזם נישט בלויז אין דעם, וואָס ער האָט אונטערדריקט און פאַרפאָלגט אַ יודישען קיבוץ פון אַ האַלבען מיליאָן מענשען אין דייטשלאַנד, נאָר אין דעם וואָס דער אַנטיסעמיטישער גיפט זיינער פאַרשפּרייט זיך איבער דער גאַנצער וועלט. פונקט די זעלביגע לאַגע עקזיסטירט אויך בנוגע צו די פרויען.

די בעוועגונג פון פרויען־עמאַנסיפּאַציע אין דער גאַנצער וועלט האָט קיינמאָל נאָך נישט בעקומען אַזאַ שטאַרקען קלאַפּ ווי זי האָט בעקומען איצט דורך דעם היטלעריזם. עס בעשטייט איצט באמת אַ גרויסע געפאַהר, אַז די רעכטליכע, סאָציאַלע און קולטורעלע לאַגע פון פרויען אומעטום זאָל שטאַרק פאַרערגערט ווערען און דער גרויסער קאַמף וואָס פרויען האָבען אָנגעפיהרט פאַר זייער גלייכבערעכטיגונג אין משך פון די לעצטע צוויי דורות, זאָל גיין פאַרלוירען אין אַ גרויסער מאָס.

בעוואוסטזיניגע פרויען זעהען אין די דאָזיגע געפאַהר זעהר גוט און דערייבער האָט זיך איצט פון דאָסניי בעלעבט די פרויען־בעוועגונג, וועלכע איז שוין באַלד געווען פאַרגעסען.

ענגלאַנד איז, ווי בעוואוסט געווען די פעסטונג פון דער סופראַזשיסטען בעוועגונג, דאָ האָבען פרויען טאַקע געקעמפט פאַר זייערע רעכט, נישט זיי בעקראָגען געשאַנקען. עס עקזיסטירט נאָך די אַלטע קאַמפס־אָרגאַניזאַציע און עס לעבען נאָך די מעהרסטע פון די „וועטעראַנען". פון יענעם גרויסען פאַר־מלחמהדיגען פרויען־קאַמף. איצט דערוואַכען זיי אַלע און עס הייבט זיך אָן אַ נייע טעטיגקייט ביי די פרויען דאָ. אַ טעטיגקייט, וועלכע האָט אַ גאַר גרויסע שייכות צו דעם אַלגעמיינעם קאַמף, וואָס די גאַנצע פּראָגרעסיווע מענשהייט פיהרט קעגען דעם היטלעריזם.

די ענגלישע פרוי (און דאָס מיינט די אַנגלאָ־סאַקסישע פרוי אויך אין אַמעריקע, קאַנאַדע, אויסטראַליע) שטייט אין אַלגעמיין אויף אַ העכערע קולטור־שטופע ווי די דייטשע פרוי. אין ענגלאַנד צ.ב. קען פּשוט נישט געמאָלט זיין, אַז אַ פּאָליטיקער זאָל קענען אין איניגע קורצע חדשים אַזוי אונטערדריקען די פּאָליטישע און סאָציאַלע לאַגע פון דער פרוי ווי דאָס האָט געטון היטלער.

לעצטענס האָבען אויך אין ענגלאַנד זיך שוין געלאָזט הערען שטימען, אַז עס וואָלט געווען אַ פּלאַן אַז מ'זאָל אַרבייטערינס אָפּזאָגן פון זייערע שטעלעס און געבען זייערע אַרבייט מענער.

דעם דאָזיגען היטלעריסטישען געדאַנק האָט דאָ געבראַכט איינער אַ בעריהמטער אויטאָמאָביל־פאַבריקאַנט מאָריסאָן. אמת, ער האָט באַלד חרטה בעקומען. אָבער אַ פּאָר טעג אַרום האָבען די גרעסטע פרויען־אָרגאַניזאַציעס פון ענגלאַנד דערקלערט אַ בויקאָט אויף זיינע אויטאָמאָבילען, און מיסטער מאָריסאָן איז בעזעהן געצוואונגען געווען אַרויסצוקומען מיט אַן אָפענער ענטשולדיגונג און דערקלערונג אַז מען האָט איהם נישט ריכטיג פאַרשטאַנען.

די ענגלישע סופראַזשיסטקעס האָבען דער־פיהלט די שטייגענדיגע געפאַהר, און איצט מערקט זיך אַן אויפלעבונג אין דער פרויען־בעוועגונג אין ענגלאַנד, מען הערט און מען זעהט איצט ווייטער אין דער עפענטליכקייט די אַלטע קעמפערינס פאַר פרויען־רעכט.

אמת, עס פעהלען איצט אינגאַנצען די רעוואָלוציאָנערע גאַסען־מעטאָדען פון די אַמאָליגע סופראַזשיסטקעס און איך צווייפעל זעהר, אויב מען קען דערוואַרטען אַ בענייאונג פון יענע גאַסען־קאַמפען פון אַמאָל, וועלכע האָבען אַזוי בעריהמט געמאַכט די פאַרמלחמהדיגע פרויען־בעוועגונג.

דער גרויסער אונטערשייד צווישען דער איצטיגער און דער אַלטער פרויען־בעוועגונג איז דאָס וואָס איצט איז די בעוועגונג אינגאַנצען געווענדעט געגען עקאָנאָמישע און סאָציאַלע דיסקרימינאַציעס. בשעת ווען פאַר דער מלחמה איז אַלץ געווען קאָנצענטרירט אויף שטימרעכט.

די פרויען־קעמפערינס האָבען עפּעס געלערנט אין די לעצטע יאָהרען. די האָבען איינגעזעהן אַז דער פונדאַמענט פון געזעלשאַפטליכען לעבען איז די עקאָנאָמיק, און אויף דעם דאָזיגען געביט דאַרפען אַלע שוואַכע גרופּעס, איינגעשלאָסען די פרויען, אויסקעמפען זייערע הויפּט־רעכט, די פּאָליטישע און די אַנדערע רעכט וועלען שוין קומען פון זיך אַליין.

דאָס איז דער הויפּט־שטריך פון דער באַנייטער פרויען־בעוועגונג, און דערייבער איז, אַפילו זי איז נישט אַזוי סענסאַציאָנעל און רוישיג ווי די אַמאָליגע, האָט זי אָבער אַ בעסערען באָדען און זי קען אַ סך מעהר דערגרייכען.

די נשמה און טרייב־קראַפט פון דער בעוועגונג איז איצט דער קאַמף געגען דעם היטלעריזם. יעדע דערוואַכענדיגע און בעוואוסטזיניגע פרויען־בעוועגונג מוז קעמפען געגען היטלעריזם, ביי דער פרויען־בעוועגונג איז דאָס אַ קאַמף אויף לעבען און טויט, און עס קען דאָ נישט זיין קיין קאָמפּראָמיסען.

דאָס איז אויך איצט דער פאַל אין ענגלאַנד. יעדער, ווער עס האָט זיך צוגעקוקט צו דער פּראָטעסט־בעוועגונג קעגען היטלעריזם דאָ, דער האָט גרינג געקענט בעמערקען, אַז אויף דער ערשטער ליניע זייבע קומען די יודען; נאָכדעם די פרויען, דאַן די קאָמוניסטען, און צולעצט די קאַטוילען.

די ענגלישע פרויען זענען איצט צווישען די שטאַרקסטע און וויכטיגסטע בעקעמפער פון דעם פאַשיזם, און יעדער אַקציע געגען היטלעריזם ביי אַ פּאַרטיי אָדער געזעלשאַפט פאַרנעהמען די פרויען דעם וויכטיגסטען אָרט. אַלע מאַסען־מיטינגען, אַלע הילפס־קאָמיטעטען, אַלע דעמאָנסטראַציעס און פּראָטעסטען ווערען דאָ בוכשטעבליך געפיהרט פון פרויען.

די בעדייטונג דערפון איז נישט גרינג אָפּצושאַצען, נאָר מיר האָבען אַז דאָס קען זיין זעהר וויכטיג, ווייל מען דאַרף נישט פאַרגעסען אַז אויך אין דייטשלאַנד איז געווען און איז נאָך אויך איצט דאָ אַ פרויען־בעוועגונג, אַפילו ווען זי איז בעהאַלטען. די ענגלישע פרויען ביי אַלע זייערע מיטינגען אַפּעלירען צו די דייטשע פרויען, מען איז אין שטענדיגען קאָנטאַקט; מען פאַרשפּרייט ליטעראַטור; מען העלפט זיך איינע די אַנדערע.

פאַר ענגלאַנד איז פאַר אונז גוט צו וויסען און אויך צו פיהלען אַז מיר זענען נישט אַליין אין אונזער קאַמף מיט'ן היטלעריזם. אויב מיר האָבען גרויסע שונאים, האָבען מיר אויך שטאַרקע פאַרבינדעטע און צווישען זיי פאַרנעהמען די בעוואוסטזיניגע און אָרגאַניזירטע פרויען פון דער וועלט אַ נאָכבעסטען אָרט.

לאָנדאָן.

וויליאם צוקערמאַן.

דאָלפוס טוט די אַרבייט פאַר היטלער'ן
פּוילישע פּרעסע־שטימען וועגען די בלוטיגע געשעהענישען אין עסטרייך

דער קראַקאָווער „א. ק. צ."[?] וועלכער בעציהט זיך מיט דער גרעסטער פיינדליכקייט צו דער אַרבייטער־בעוועגונג און צו די סאָציאַליסטישע אַרבייטער אין עסטרייך, וועלכע זענען אַרויס אין אַ בעוואָפענטען קאַמף געגען דער פאַשיזירונג פון לאַנד, האַלט, אַז די פראַגע פון אַ סאָציאַליסטישער רעוואָלוציע אין עסטרייך איז געווען אַן איבערראַשונג.

„אַלע, שרייבט די צייטונג, האָבען ערוואַרט אַנ'אויפשטאַנד פון רעכטס, אָדער אַ מלוכה־[illegible] מצד די היטלעראָווצעס. די איבערראַשונג איז נאָך גרעסער דערפאַר, ווייל ביז איצט זענען די היטלעראָווצעס אין עסטרייך און די „עסטרייכישע לעגיאָנען", וואָס געפינען זיך אויף דער דייטשער טעריטאָריע נישט ווייט פון דער גרענעץ, געבליבען פּאַסיוו. ווי אַזוי זאָל מען דאָס ערקלערען?

די, וועלכע האַלטען דעם רעזשים פון דאָלפוס'ן פאַר אַנ'איבערגייענדיגען, מיינען, אַז די היטלעראָווצעס לאָזען איבער דאָלפוס'ן און פעי'ען די ראָלע פון דעזינפעקטירען עסטרייך פון דער רויטער אַנשטעקונג, כדי דערנאָך אונטערצונעהמען אַנ'אַקציע געגען די פּאָליטישע דאָקטוירים און איבערצונעהמען די מאַכט. מיט איין וואָרט, זיי האַלטען, אַז די רעגירונג פון דאָלפוס'ן וועט פאַר זיי אויספיהרען די צוגרייטונגס־אַרבייט און וועט זיי איינשפּאָרען פיל קלעפּ און שוועריגקייטען.

עס זענען אָבער פאַראַן אויך אַנדערע מעגליכקייטען. מען דאַרף נישט פאַרגעסען, אַז איינער פון די שטאַרקסטע אַרגומענטען פון היטלעריזם אין עסטרייך איז — אַ חוץ דער אַנטיסעמיטיזם — געווען די אַנטי־סאָציאַליסטישע אַגיטאַציע, וועלכע איז מאָטיווירט געוואָרען דערמיט, וואָס דאָלפוס וועט נישט בעווייזען אַראָפּצודרעהען דעם קאָפּ דער הידרע פון מאַרקסיזם אין עסטרייך. עס איז קלאָר, אַז אויב דאָלפוס וועט דאָס בעווייזען, דאַן וועט ער אַרויסשלאָגען פון די הענד ביי זיינע געגנער אַ שטאַרק און פּאָפּולער געווער אין די אויגען פון דעם בירגערטום".

„קורייער פּאָראַנני" שרייבט, אַז די בלוטיגע געשעהענישען, וועלכע קומען איצט פאָר אין עסטרייך, זענען דער לעצטער אַקט פון די אומאויפהערליכע קאָנפליקטען, וואָס זענען פאָרגעקומען זייט אַ לאַנגער צייט צווישען דער היימווער און איהר פיהרער פירשט שטאַרעמבערג — און די סאָציאַליסטישע קאַמפס־אָפּטיילונגען, דעם שוצבונד. דער שוצבונד איז געווען די לעצטע פעסטונג פון דער עסטרייכישער דעמאָקראַטיע, וועלכע האָט פאַרטיידיגט דאָס לאַנד סיי פאַר פאַשיזירונג, סיי פאַר היטלעריזירונג.

אָנווייזענדיג אויף דער פאַרדעכטיגער ראָלע, וועלכע עס שפּילט פאָן פּאַפּען אין די געהיימע אונטערהאַנדלונגען מיט דער עסטרייכישער רעגירונג, קאָנסטאַטירט דאָס בלאַט, אַז „וויען לעבט איבער איינעם פון די בלוטיגסטע עפּיזאָדען אין קאַמף פאַר דער אומאָפּהענגיקייט, דעם קאַמף, וואָס איז פון די דיפּלאָמאַטישע קאַנצעלאַריעס אַרויס אויף דער גאַס".

דער סאָציאַליסטישער „ראָבאָטניק" שרייבט וועגען די עסטרייכישע געשעהענישען:

„ווי עס זאָל נישט פאַרקומען די ווייטערדיגע געשעהענישען אין עסטרייך, דער סאָציאַליזם האָט געוואונען די שלאַכט פאַר דער נשמה און פאַר'ן האַרץ פון די מאַסען. די הערציגסטע דאַנקבאַרקייט מצד די אַרבייטער פון אַלע לענדער פאַרדינען די פרומנעס פון די חברים, די קעמפער אין וויען און אין לינץ. די רעגירונג דאָלפוס־פעי האָט מיט אַ קאַלטער אויסרעכנונג פּראָוואָצירט דעם בירגער־קריג. דער וויצע־קאַנצלער פעי האָט דאָ געשפּילט אַ דעצידירענדע ראָלע אָפּרוקענדיק אין שאַטען דעם קליינעם דיקטאַטאָר. הינטער די קוליסען איז געשטאַנען די פּאָליטיק פון איטאַליענישען פאַשיזם און איהר ווערקצייג, די היימווער מיט'ן פירשט שטאַרעמבערג בראָש. די אייראָפּעאישע עפענטליכע מיינונג פאַרשטייט עס אויסגעצייכענט, הגם די פאַשיסטישע פּרעסע פון גאַנץ אייראָפּע וועט איצט פעלשען דעם אמת מיט אַלע מיטלען, וועלכע זי פאַרמאָגט. פונקט אַזוי האָט מען — ביז צו אַ צייט — געפעלשט די געשיכטע פון דער פּאַריזער קאָמונע.

די אַנטי־יודישע קאַמפּאַניע אין מזרח־גאַליציען
די ווירטשאַפטליכע בעגרינדונג פון אוקראַינישען אַנטיסעמיטיזם

„גאַזעטאַ פּאָלסקאַ" מאַכט אויפמערקזאַם, אַז זייט אַ געוויסער צייט ענטוויקעלט זיך צווישען דער אוקראַינישער בעפעלקערונג אַ שטאַרקע אַנטי־סעמיטישע שטרעמונג, וועלכע ווערט אונטערגעהאַלטען דורך דער פּרעסע, דורך די פּאָליטישע פאַקטאָרען און ווירטשאַפטליכע אָרגאַניזאַציעס.

צווישען די צאָהלרייכע סבּות פון דער דאָזיגער ערשיינונג, שרייבט דאָס פּוילישע בלאַט, פעהלען אויך נישט קיין פּאָליטישע, וועלכע זענען אַ רעזולטאַט פון דער נאַציאָנאַליסטישער סימפּאַטיע צו דער היטלעריסטישער בעוועגונג מצד דער אוקראַינישער יוגענד און פון דער נייגונג נאָכצומאַכען.

אָבער די גרונד־סבּות ליגען קודם כל אין דער ווירטשאַפטליכער און סאָציאַלער לאַגע. ווי בעקאַנט, בעמיהט זיך די אוקראַינישע קאָאָפּעראַטיווע בעוועגונג זיך צו שיצען געגען פאַרשרייטענדען קריזיס דורך אַרומנעהמען אַלץ גרעסערע שטחים פון לאַנד און אַריינדרינגען אומעטום, וואו עס זענען פאַראַן צענטערען פון דער אוקראַינישער בעפעלקערונג. אין דער דאָזיגער שטרעבונג זיינער, בעזונדערס אויפ'ן געביט פון קליינהאַנדעל, האַנדווערק און פאַרמיטלונג, שטויסט זיך די קאָאָפּעראַטיווע בעוועגונג אָן אויף דער יודישער קאָנקורענץ. דער קאָנפליקט פאַרשאַרפט זיך נאָך מעהר אַ דאַנק דעם, וואָס יעדעס יאָהר קומען צו גרויסע מחנות אַרבייטסלאָזע אוקראַינער אינטעליגענץ, בעזונדערס יוגענדליכע.

יודישע טעמעס פאַרנעהמען אַלץ מעהר אָרט אויף די שפּאַלטען פון דער אוקראַינישער פּרעסע. אין איינעם פון די לעצטע נומערן פון „דילאָ" געפינען מיר אַזאַ מין אויפקלערונג פון קאָנפליקט:

דער גורל פון די אוקראַיניש־יודישע בעציהונגען ליגט אין אַ ריין־ווירטשאַפטליכער ספערע און אויסשליסליך אין דער ווירטשאַפטליכער קאָנקורענץ איז די סיבה דערפון, וואָס די בעציהונגען פאַרשאַרפען זיך. ווער עס קען די בעציהונגען אין גאַליציען, דעם איז בעקאַנט דער מצב, וואָס עקזיסטירט נישט אין דער גאַנצער וועלט, אַז די ווירטשאַפט פון דער העכער דריימיליאָניגער דאָרפישער בעפעלקערונג איז אויף מעהר ווי 90 פּראָצ. אָפּהענגיג פון אַ פרעמדען עלעמענט, דערונטער אויף 80 פּראָצ. פון יודישען עלעמענט.

„דילאָ" וואַרפט דאַן פאָר די יודישע ווירטשאַפטליכע אָרגאַנען, אַז זיי האַלטען אונטער דעם קאַמף מיט דער אוקראַינישער קאָאָפּעראַציע און שרייבט:

די יודען נעהמען אינגאַנצען נישט אין אַכט די פילשטענדיג געענדערטע היסטאָרישע בעדינגונגען, ביי וועלכע דער יודישער עלעמענט האָט בעקאָנט [illegible] אָנקומען אין די אוקראַינישע דערפער און שטעטלעך ביידע בעהערשען איינגאַנצען ווירטשאַפטליך און די שטעטלעך נאָך צוגעבען אַרכיטעקטאָניש און נאַציאָנאַל אַ יודישען כאַראַקטער, און דעם אונטערשיד צווישען די היינטיגע בעדינגונגען, ווען די דערציילונגען וועגן דער פּאַנשטשיזנע און דעם מאָנאָפּאָל איבער די אוקראַינישע קרעטשמעס האָבען אָפּגעטראָטען דאָס אָרט ערינערונגען וועגען בעפרייאונגס קריג. דער יודישער צד רעכענט זיך אויך נישט דערמיט, וואָס אַמאָל איז געווען ווייניגער אוקראַינישע אינטעליגענץ, אַז זי האָט געהאַט צוטריט צום מלוכה'שען אַדמיניסטראַציע־אַפּאַראַט, ווי בכלל צו די צאָהלרייכע מלוכה'שע פּאָסטענס, אָבער איצט איז פאַראַן בעדייטענד מעהר אינטעליגענץ און קיין צוטריט צו בעאַמטען־פּאָסטענס האָט זי כמעט נישט אינגאַנצען. וואו זאָל זיך אַהינטון די דאָזיגע אוקראַינישע אינטעליגענץ, וואו זאָל זי זוכען עקזיסטענץ־מעגליכקייט, אויב נישט אין האַנדעל און האַנדווערק און אין אייגענע אינדוסטריע־ווערקשטעלען?

אַ חוץ אַזעלכע פּרינציפּיעלע אַרטיקלען, וועלכע דאַרפען בעגרינדען דעם דאָזיגען לאָקאַלען אַנטיסעמיטיזם ברענגט די אוקראַינישע פּרעסע נאָך פיל נאָטיצען וועגען אַלערליי אַנטי־יודישע אַרויסטרעטונגען.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבן

נייער פאלקסבלאט

דאנערשטאג 15 ל' שבט תרצ"ד

פעברואר

זון-אויפגאנג 7.00
זון-אונטערגאנג 4.41

א יונג מיידעל האט זיך געראנגלט מיט'ן טויט אין דער לופטען

אויפשוידערענדע דראמאטישע סצענע וואס האט זיך אפגעשפילט אונטער א פענסטער אויפ'ן צווייטען שטאק

(2) א שרעקליך־גרויזאמע פאסירונג האט נעכטן געטראפען אויפ'ן הויף פון בארוטאוויטשא 22. ביי דער פאמיליע קעניגסבערג, אין דער רעכטער אפיצינע 2־טער שטאק, האט געארבייט אלס דינסט די 21־יעהריגע בראניסלאווא סטאכורא.

נעכטען ארום 12 בייטאג האט די בעל־הביתטע געהייסען דער דינסט אפוואשען די פענסטער, פון וואס דאס וואסער אויפ'ן בלעך־בעשלאגענע פענסטער־ברעט איז פערפרוירען געווארען. אין א געוויסען מאמענט, ווען סטאכורא האט זיך ארויפגעשטעלט אויפ'ן פערפרוירענעם פענסטער־ברעט, האט זי זיך אויסגעגליטשט. דער דערהאלטונגס־אינסטינקט האט דער אומגליקליכער נאך געגעבען די מעגליכקייט זיך אנצוכאפען אין ביישטידעל פון פענסטער און אין דערזעלבער צייט האט זי הארצרייסענד געשריען הילף.

מאמענטאל האבען זיך פיל צענדליגער מענשען איינגעזאמעלט און זיך צוגעקוקט צו דער אויסערגעוועהנליכער טראגישער טויטס־סצענע, וואס האט זיך אפגעשפילט אין דער הויך, אבער קיינער פון די צוקוקערס האט נישט געקענט אויף דער מינוט צו קלערען א פלאן, ווי אזוי דעם מענש צו העלפען.

און אז די שכנים זענען ארויף אין דער וואוינונג פון די קעניגסבערגס, כדי דורכ'ן פענסטער צוריק ארייבצוציהען דאס הענגענדיגע מיידעל איז שוין אריין, צום אומגליק איז די טיר געווען פערהאקט אויפ'ן קלאפ־שלאס, און אינעווייניג איז, א חוץ דעם דינסט מיידעל, קיינער נישט געווען. פרוי קעניגסבערג איז געווען ארויסגעגאנגען אין געוועלב איינקויפען.

די פערצווייפלונג צווישען די מענשען וועלכע האבען געוואלט העלפען דעם מיידעל, וואס איז געהאנגען אויף איהרע שוואכע הענד אין דער לופטען איז געווארען נאך שטארקער, ווייל זיי האבען געזעהען, אז פון מינוט צו מינוט פערלירט סטאכורא דאס בעוואוסטזיין, אז אט־אט וועט זי מיט א קראך אראפפאלען אויפ'ן שטיינערנעם ברוק.

אינצווישען, האבען די מענשען צושרייען פון דעם נערוועז־צורייסענדען בילד איבערהויך, אויפגעבראכען די טיר פון די קעניגסבערגס און — ליידער! — די אומגליקליכע האט מעהר נישט אויסגעהאלטען און זיך אפגעריסען פון פענסטער־ברעט.

אזוי איז דאס מיידעל געהאנגען אויף איהרע הענד לערך 10 מינוט און איז לכתחילה אראפגעפאלען אין א שטעהענדיגער פאזיציע, באר אין דער הויך פון 1. שטאק האט דער פאלענדיגער קערפער זיך אויסגעדרעהט מיט די פיס ארויף און מיט'ן קאפ אראפ צו דער ערד.

געוויס, דאס פאלען איז נישט פארגעקומען אהן סצענעס, פון היסטעריע און חלשות ביי פרויען און מענער, וועלכע האבען די שרעקליכע סצענע מיטגעלעבט.

ס'איז אנגעקומען דער פאגאטאוויע־דאקטאר וועלכער האט אפיציעל פעסטגעשטעלט טויט. פראזעקטאריום איז דער נאכפאלגענדיגער עטאפ.

געגען פרוי קעניגסבערג איז צונויפגעשטעלט געווארען א פאליציאישער פראטאקאל פאר'ן דערלויבען וואשען די פענסטער אהן א שוץ־גארטעל.

ס'איז געווען א גרויליגדער פאקט, וואס האט אויפגעטרייסלט אלעמען.

מיט שוועבעל־זויער אפגעבריהט 9 פערזאן

כוליגאנישער אנפאל אויף א יודיש געוועלב

(2) א געהיימנישפולער אנפאל איז אויסגעפיהרט געווארען אויפ'ן קאלאניאל־געוועלב פון זשעראמסקי־גאס 64, וואס געהערט צו יצחק הערשקארן.

הערשקארנס געוועלב גרעניצט זיך מיט דער פריוואט־וואוינונג זייערע.

נעכטען אוונד נאכ'ן שליסען דאס געוועלב, האבען די הערשקארנס זיך געזעצט עסען אוונד־ברויט, דערביי זענען אין שטוב געזעסען א חוץ הערשקארנען, זיין זוהן און די צוויי טעכטער, אויך די שכנים לאסמאן מיט זייך פרוי און בארקאווסקא מיט איהר יונגעלע.

ווען די דינסט האט אריינגעטראגען אין שטוב טיי פאר די אנוועזענדע, האט זיך פלוצלינג דערהערט א טראסק פון גלאז, ס'האט זיך ארויסגעוויזען אז ס'איז אויסגעהאקט געווארען א שויב פון דער וואוינונג און דורך דעם אויסגעהאקטען פענסטער איז אריינגעפלויגען א פלאש וועלכע האט געפלאצט און פון איהר האט זיך צושפריצט א פליסיגקייט וועלכע האט אלעמען אויסגעברענט די פנימער.

ס'איז קלאר געווארען, אז די פלאש האט אין זיך אנטהאלטען שוועבעל־זויער.

יצחק הערשקארן איז באלד ארויסגעלאפען אין גאס אריין און אויפגעהויבען אן אלארם. אין דערזעלבער צייט האט ער בעמערקט ווי 2 יונגעליים זענען אנטלאפען אין דער ריכטונג פון פעטריקאווער גאס.

צו די אפגעבריהטע מענשען איז ארויסגערופען געווארען די „גיכע הילף", וועלכע הערשקארן און זיינע 2 שוועסטער חנה און פייגע זענען אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל.

אויפ'ן ארט פון פארפאל איז באלד אנגעקומען אן אויספארשונגס־קאמיסיע מיט קאמענדאנט ביעדדזשעלסקי און אויבער־קאמיסאר וויער. אין הערשפיק, די אויספארשונג איז אין גאנג.

א דאקטאר פון דער פערזיכערונגס־אנשטאלט

איז אנ'אמטליכע פערזאן, וועמען מ'טאר נישט בעליידיגען

(2) אין לאדזער שטאט־געריכט איז נעכטען פארגעקומען א כאראקטעריסטישער פראצעס.

מיט עטליכע וואכען צוריק איז ד"ר ווארהאפט ארויסגערופען געווארען מיט דער „גיכער הילף" פון דער אנשטאלט פאר סאציאלער פערזיכערונג צו מאריא גראבארטשיק, וועלכע איז פלוצלינג קראנק געווארען אויף א „קורטש". דער מאן פון דער קראנקער האט דערביי געוואלט צו העלפען דעם דאקטאר צעקנעפלען דאס העמד ביי דער קראנקער. דער דאקטאר האט דערצו נישט דערלאזט. אויף דעם בארען איז בעקומען צו אנ'אינצידענט צווישען מאן פון דער קראנקער און דעם דאקטאר. בעת־מעשה האט גראבארטשיק געכאפט צום דאקטאר א טאבארעט, ווילענדיג איהם דערלאנגען איבער'ן קאפ און ער האט דעם דאקטאר געזידעלט.

דער סוף פון דער געשיכטע, איז געווען דער נעכטיגער פראצעס געגען גראבארטשיק'ן וועלכער איז פערמשפט געווארען אויף 2 וואכען ארעסט פאר בעליידיגען אנ'אמטליכען פערזאן.

זעה! וואס פארע סאלאסאלע געווינסטען עס זענען עפאלען ביי אונז ביי די פריהערדיגע לאטעריעס:

№ 60373 אויף זל. 415.000	№ 31082 אויף זל. 50.000
„ 72423 „ „ 175.000	„ 52596 „ „ 50.000
„ 65707 „ „ 150.000	„ 52888 „ „ 50.000
„ 41519 „ „ 75.000	„ 99127 „ „ 50.000
„ 89106 „ „ 70.000	און א סך א סך אנדערע.

ס. יאטקא, פיעטריקאווער 22, פיעטריקאווער 66

קויפט אונזער גליקליכע לאס! ● מארגען ציהונג!

פאטער בעשטראפט מיט תפיסה

פאר פערוואונדען זיין אייגען קינד

(2) אין דער פאמיליע סמאלארעק (ווענגערגאס 3 אין רודא־פאביאניצק) איז געווען איינגעשטעלט אזא „רעזשים": דער מאן פראנטשישעק סמאלארעק, א לעקערניק, אפגעהארעוועט פון דער ארבייט, האט א הארטען שלאף. האט דאס ווייב אויסגעפינען, אז נאר מיט אפגיסען איהם איינמיטען שלאף מיט א טאפ קאלט וואסער, איז דאס בעסטע מיטעל איהם אויפצוועקען און אזוי טוט זי שטענדיג.

אין איינעם א טאג איז סמאלארעק אהיימגעקומען שפעט ביינאכט, ווייל ער האט זיך ערלויבט אביסעל צו טרינקען. פארטאג, נאך 2 שעה שלאפען, האט דאס ווייב סמאלארעק'ן בעגאסען מיט קאלט וואסער, דערמאנענדיג איהם, ער זאל גיהן צו דער ארבייט. דאסמאל האט דער שכור'ער סמאלארעק נישט געוואלט, צי נישט געקענט אויפשטעהן, דעריבער האט ס'ווייב נאכמעהר געגאסען קאלט וואסער. די קאלטע באד האט אזוי שטארק געווירקט אויף סמאלארעק'ן, אז ער האט זיך אויפגעכאפט און ווי א וואהנזיניגער גענומען לויפען איבער דער שטוב. דערפון האט זיך זיין 14־יעהריגער זוהן הארציג צולאכט פון פאטערס ווילדען לויפען. דער פאטער האט פאר דעם לאכען דעם יונגעל דערלאנגט איבער'ן קאפ מיט א שווערען וואזאן. דאס יונגעל האט דערפון בעקומען א שווערע וואונד.

פאליציי האט געגען דעם פאטער פערפיהרט א פראצעס און נעכטען איז ער פערמשפט געווארען אויף 6 חדשים תפיסה, אפצוזיצען דאס אויספיהרען די שטראף.

דער'הרג'עט זיינעם א גוטען־ברודער

און פערמשפט געווארען אויף א האלב יאהר תפיסה

(2) אין דער פאבריק פון ליבערכט און מילער איז אין אקטאבער פ. י. אויסגעבראכען א געשלעג צווישען די 2 ארבייטער יוזעף בארטשאק און יוזעף שימטשאק. דער לעצטער האט דערלאנגט בארטשאק'ן מיט דער פויסט אינטער דער גאמבע, צוליב וואס בארטשאק איז אנידערגעפאלען אויף דער שטיינערנער פאדלאגע אזוי אומגליקליך, אז איידער דער פאגאטאוויע־דאקטאר איז אנגעקומען, איז בארטשאק שוין געווען טויט. שימטשאק איז ארעסטירט געווארען. נעכטען איז געווען זיין פראצעס.

בעת דער געריכטס־פערהאנדלונג האט דער אנגעקלאגטער ערקלערט, אז בארטשאק איז געווען זיינער א גוטער פריינד, נאר לעצטענס איז ער איהם דערגאנגען די יאהרען דערמיט, וואס בארטשאק האט פון איהם כסדר חוזק־געמאכט. דעם קריטישען טאג האט ער פון איהם געלאכט אין געגענווארט פון א יונגער ארבייטערין. אמת, ער האט איהם געשלאגען, אבער טויט־מאכען איהם האט ער נישט געוואלט.

יוזעף שימטשאק איז פערמשפט געווארען אויף 6 חדשים תפיסה, אויסצופיהרען די שטראף אין משך פון 3 יאהר.

צוגאב־פאבאר פאר 1912

(2) היינט, דאנערשטאג, פון 8 פריה איז אין לאקאל פון מיליטעריש־פאליציאישען ביורא אויף פיעטריקאווער 165 אמטירען די צוגאב־פאבאר־קאמיסיע פאר דער פ. ק. או. לאדזער שטאט „איינס".

אין דעם דאזיגען טאג דארפען זיך שטעלן פאר דער צוגאב־פאבאר־קאמיסיע די מאנסליים פון יאהרגאנג 1912 און עלטערע, וועלכע האבען נאך נישט רעגולירט זייער בעציהונג צום מיליטער־דינסט און וואוינען אויפ'ן שטח פון 2, 3, 5, 8, 9 און 11 קאמיסאריאט און האבען בעקומען באמענטליכע רוף־צעטלען פון דער לאדזשער מאגיסטראט.

פארמעלדען פאר דער פערזיכערונגס־אנשטאלט

מוז מען אויסשרייבען יעדען חודש

(2) ארבייטס־געבער, וואס בעשעפטיגען 4 ארבייטער און מעהר, זענען פערפליכטעט יעדען חודש, שפעטסטענס ביז'ן 10־טען פון יעדען חודש, דער אנשטאלט פאר סאציאלער פערזיכערונג צו מעלדען אויף פארמולארען וועגען דער הויך פון די פערדינסטען פון די ארבייטער און די ענדערונגען אין די לוינען אין פערפלאסענעם חודש. אונטערנעמונגען, וואס בעשעפטיגען ווייניגער פון 4 ארבייטער זענען נישט מחויב אויסצופולען קיין פארמולארען וועגען בעשטאנד פון די פערדינסטען אין פערגאנגענעם חודש. זיי ברויכען נאר צו מעלדען וועגען דער הויך פון די פערדינסטען פון די ארבייטער.

„ריטשאלט"־שטייער פאר טאקסובקעס

(2) די בעזיצער פון טאקסובקעס וועלען היי־יאהר צאהלען א ריטשאלט פון אלע שטייערן.

בוי־אונטערנעהמער זענען נאך נישט דעצידירט

(2) די בעכטיבע קאנפערענץ וועגען שליסען א קאלעקטיווען אפמאך אין דער בוי־אינדוסטריע, האט צו קיין רעזולטאט נישט געבראכט. די קאנפערענץ ווערט פארקומען א צווייט מאל צוליב דער נישט־דעצידירטקייט פון די בוי־אונטערנעהמער.

שטענדיגער קאלעקטיווער אפמאך

אין דער קאטאן־אינדוסטריע

(2) היות ביז איצט פערפליכטעט אין דער קאטאן־אינדוסטריע א קאלעקטיווער אפמאך, וואס ווערט בענייט יעדען חודש — פאדערען איצט די קאטאן־ארבייטער צו שליסען א שטענדיגען קאלעקטיווען אפמאך.

אפטייקען

היינטיגע נאכט־דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: ש. יאנקעלעוויטש (אלטער מארק 9), ל. שטעקעל (לימאנאווסקיעגא 37) ב. גלוכאווסקי (נארוטאוויטשא 6) סט. האמבורג (גלובנא 50), ל. פאוולאווסקי (פעטריקאווער 307), א. פיאטראווסקי (פאמארסקא 91).

Dr.

Wołkowysk

4 ציגעל־גאס 4, טעל. 216־90

נערווען אין הויט־ און ווענערישע קראנקהייטען, מענער־שוועכע

אויפנאהם־שטונדען 8—1 מיטאג און 5—9 אוונט

2-שעה'דיגער האנדעל איז די זונטאגען און חגא-טעג

פאדערן די קאלאניאל-סוחרים אין לאדז

(2) דער פעראיין פון די קאלאניאל-הענדלער אין דער לאדזשער וואיעוואדטווע האט געשיקט איבערגעשיקט צום האנדעלס-מיניסטער א מעמאר-יאל וועגען דער נויטווענדיגקייט צו ערלויבען עפען-האלטען די געשעפטען א פאר שעה לענגער נאך דער בעשטימטער האנדעלס-צייט אין די חגא-טעג.

דער מעמאריאל פאדערט קאנקרעט איינצו-פיהרען א 2-שעה'דיגען האנדעל אין די חגא-טעג און אין די זונטאגען. דער האנדעל זאל פארקומען נאר אין די פריהמארגען-שעה'ן.

די פאדערונג ווערט מאטיווירט דערמיט, וואס די טיי-האלעס און צוקערניעס, וועלכע זענען אין די חגא-טעג אפען אונגעשטערט, זענען א גרויסע קאנקורענץ פאר די קאלאניאל-געוועלבער, ביי וועלכע עס ווערן צוגענומען די קונים.

פורים-כוליגאנעס, וואס האבען זיך געלאזט „וואוילגעהן"

(—) די פרעהליכקייט, וועלכע האט זיך, עהער-געסטען, לכבוד דעם קריסטליכען פורים, געלאזט אין גאס אריין, האט זיך, דערווייל, אויס, נישט פאר אלע אויסגעלאזט פרעהליך.

אין די יודישע געגענדען האבען זיך די פער-שטעלטע פורים-שפילער נישט ווייניג געלאזען וואויל געהן אויף יודישע פלייצעס, ווען מען אראפגעכאפט א היטעל און ביי וועמען, א יודישער סוחר אנגעגע האקט דאס שוי-פענסטער, געווארפען א שטיין א.ד.ג. פאליציי איז צום גליק, בעצייטענס געווען צוגעגרייט צו אזעלכע הוליגאנעס אויפען תשבורה-ושיה, און די זיכערקייט פון די יודישע בירגער איז ווי עס איז איינגעהאלטען געווארען.

(א) ווי מען גיט איבער פון אמטליכע קוועלען, זענען פון אוישען די „פערשטעלטע" פאר-האלטען געווארען דורך דער פאליציי 11 פערזאן, וועלכע האבען ארויסגערופען גאסען-אוואנטורעס.

דאס סטאראסטווע-געריכט האט איינעם פון די פערהאלטענע, דעם 21-יעהריגען יאן מילטשארעק (בוקאווא 9) פערמשפט אויף 1 חודש אומבעדינגטען ארעסט. די איבעריגע 10 וועלען בעשטראפט ווערען אין משך פון דער לויפענדער וואך.

וועגען דער „קליינגקייט" פון 10 מיליאן זלאטעס

קומט פאר א שטרייט ארום אופאדלאשטש פון דער „ווידזעווער מאנופאקטור"

(2) דעם 28-טען ד.ח. וועט דאס לאדזשער האנ-דעלס-געריכט בעשטימען דעם טערמין פון עפענען דעם אופאדלאשטש פון דער „ווידזעווער מאנופאק-טור". דערווייל דויערט נאך די רעגיסטראציע פון די געלד-פרעטענזיעס, וואס די קרעדיטארען האבען ביי דער פירמע.

אויפ'ן באזיס פון בעשטימען דעם טערמין פון וועלכען עס איז געגעבען געווארען דער אופאדלאשטש קומט פאר א שטרייט צווישען דער פער-וואלטונג פון דער באנקראט-מאסע און די קרעדי-טארען, ווייל הערפון איז אפהענגיג די פראגע פון דער גילטיגקייט פון די פארפליכטונגען, וואס די פיר-מע האט אויף זיך גענומען פארן ערקלערען איהר דעם אופאדלאשטש.

האנדלען האנדעלט זיך נאר אין דער קליינער סומע פון... 10 מיליאן זל.

זאל פילהארמאניע טעל. 213-84

שבת, דעם 17 פעברואר, 12 א זייגער בייטאג קומט פאר

א פריהמארגען פון לעבעדיגען ווארט

רעציטאציעס אין דער יודישער און פוילישער שפראך פון

רחל האלצער

בעקאנטע ארטיסטין פון קאמינסקי'ס טעאטער, פארטנערקע פון אלעקסאנדער גראנאך, ווי אויך ארטיסטקע פון דער „יודישער באנדע"

— אין פראגראם: —

מאטענטאן: מ. בראדערזאן, די משוגענע מוזע: שלום אש, אריה האסטערמאנער, ריוזמאן, פאר-נראף: ה. בראניעווסקי, קליי און פאפיר: ב. העללער, אמאוואווינער: י. טובים, טאנק: ל. מלאך, פלייטע: י. טובים, געשייט פון הונגעריגע קינדער: מ. שולשטיין, ר' בערל'ס הויזען: א. שטיינבערג, פראגמענט: ע. מ. רעמארק, צום משוגענעם מענטשען: י. טובים, די טרויטערין, ס. ראמיש, שעהנע לבנה: א. בראניעווסקי, סאנעט: ק. טעלאדמוסקע, מארש: ברונא יאשענסקי.

בילעטען פון 70 גר. ביז 2.20 שוין צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמאניע.

נאר נאך היינט,

ווייל מארגען קען שוין זיין צו שפעט!

אויז קויפט א גליקליכען לאס אין דער בעקאנטער קאלעקטור פון

פ. ברייטשטיין

14 פיעטריקאווער 14

וואו עס זענען ביי די פריהערדיגע קלאסען געפאלען פאלגענדע געווינסען ווי:

30.000 אויף № 89011	15.000 „ № 35291
25.000 „ 76258	15.000 „ 40533 „
20.000 „ 26910	

און א סך געווינסען צו 10 טויזענט זל.

געדענקט, אז מארגען שוין די ציהונג!

לאדזער „יעאס"

די לאדזער אפטיילונג פון דער עמיגראציע-געזעלשאפט „יעאס" האט לעצטענס פערשטארקט איהר טעטיגקייט.

ווי בעוואוסט בעשטעהט די אויפגאבע פון דער דאזיגער אינסטיטוציע אין ערלייכטערן די יודישע עמיגראנטען אין בעקומען די נויטיגע רייזע-דאקומענטען, ערטיילט אינפארמאציעס וועגען עמיגראציע-בעדינגונגען אין פערשידענע לענדער א. אז. וו.

חוץ דעם פערנעהמט זיך „יעאס" מיט אויפ-זוכען פון קרובים, פערמיטעלט ביי איבערווייזען אונטערשטיצונגען פון קרובים אין אויסלאנד פאר זייערע נאהענטע אין לאדז.

די ביורא (גדאנסקא 40) איז טעטיג רעגולער יעדען פארמיטאג.

פריהלינג און זומער אויפ'ן ים

מיט יעדען אנקום פון פריהלינג, ערוואכט דער פערלאנג פון אפרוה, ספעציעל איז דער פערלאנג פאר אפרוה אויף דעם ים. אמאל האבען מיר דאס נאר געקענט האבען אויף פרעמדע שיפען פאר קאלאסאלע פרייזען, און אין נישט קיין היימישער סביבה. היינט זענען די אלע שוועריגקייטען און אונאנגענעהמליכקייטען בעזייטיגט געווארען, א דאנק דעם, וואס מיר קענען פאהרען מיט פוילישע שיפען און פאר מיני-מאלע קאסטען און דאס א דאנק די בעמיהונג פון וועלט-רייזע ביורא „וואגאן לי קוק", פעטריקאווער גאס 64.

דער „וואגאן-לי-קוק" מאכט פערלייכטערונגען היי-יאהר אויף פאלגענדע ים-אויספלוגען:

1) פסח אין קאפענהאגען: פון 31 מערץ ביז 4. אפריל, דער פרייז איז פון 100 זל. אן.

2) פריהלינג אויף די קאנארישע אינזלען: פון 5 ביז 29 אפריל, דער פרייז איז פון 650 זל. אן.

3) אויף די פיארדען און איסלאנד: פון 3-טען ביז'ן 19 יולי, דער פרייז איז פון 450 זל. אן.

4) קיין שטאקהאלם: פון 21 ביז'ן 25 יולי, דער פרייז איז פון 100 זל. אן.

5) קיין קאפענהאגען: פון 27 ביז'ן 31 יולי, דער פרייז איז פון 100 זל. אן.

6) קיין ענגלאנד, און האלאנד: פון 2 ביז'ן 12 אויגוסט, דער פרייז איז פון 300 זל. אן.

7) קיין קאפענהאגען: פון 23 ביז'ן 27 אויגוסט. דער פרייז איז פון 100 זל. אן.

דער פרייז פון א בילעט איז צוזאמען מיט אויפענטהאלט פאר די גאנצע צייט פון דער רייזע און אויף די פארטען, אויסלענדישע פעסער, וויזעס און אפצאהל, דאס איינצאהלען קאן פארקומען אין ראטעס.

איינשרייבונגען בעהמט אן דער היגער „וואגאן לי-קוק" פיעטריקאווער 64, טעל. 170-77 פון 9 פריה ביז 8 אוונט.

אונטערן צייכען פון גליק

מארגען הויבט זיך ענדליך אן די ציהונג פון דער ערשטער קלאס פון דער 21-טער מלוכה-לאטעריע. נישט איינעם וועט טרעפען די אנגענעה-מע איבערראשונג מיט א גרויס געווינס, דעריבער איז נישט קיין וואונדער, וואס יעדער איינער איילט צו קויפען א גליקליכען לאס, און ווער עס זארגט וועגען וואויל פון זיך און זיין פאמיליע וועט זיך זיכער פערזעהען מיט א לאס פון דער גליקליכער קאלעקטור ס. יאטקא פיעטריקאווער 22 און 66.

Dr. med. H. LUBICZ

ספעציאליסט פאר ווענערישע און געשלעכטס-קראנק.

צעגעלניאנא 7, טע. 141-32.

נעהמט אן פון 8—10 פריה, פון 12—2 נאכמ. און פון 5—8 אוונד. זונטאג פון 9—11 בייטאג.

דער אריער-פאראגראף

ר. איזראעל

שפאנענדער ראמאן פון דער איצטיגער ווילדער צייט

36

העלען האט ווידער אנגעהויבען צו קלאפען אין די טירען און אין די פענסטער, אבער דאס קלאפען האט נאר אפגעהילכט איבערווייניג און אין דרויסען א-רויס איינגעזצען נישט געקומען. דאס ערשטע וואס העלען איז געקומען אויף די געדאנקען איז געווען זעלבסטמארד. אייחדער זי זאל אריינפאלען אין די הענד פון אזא עקעלהאפטער בריאה, איז פאר איהר גליכער געווען דער טויט. זי האט זיך אנגעהויבען ארומצוקוקען ווי אזוי זי זאל דעם זעלבסטמארד אויספיהרען און האט בעשלאסען זיך אויפצוהענגען אויף א האק אין מיטען שטוב.

— יא, אזוי וועל איך טון, האט העלען צו זיך אליין געזאגט, קיין לעבעדיגע וועל איך זיך בעהמען נישט איבערגעבען.

ווען בעהמע איז ארויסגעלאפען פון זיין וואוי-נונג איז ער געווען האלב משוגע. ער האט צוגע קלאפט די טיר און האט געוואוסט אז העלען וועט זיך נישט קענען ארויסבעקומען פון דאנען און איהר רופען נאך הילף וועלען אויך גארנישט העלפען, ווייל איך זיין וואוינונג איז אלץ געווען אזוי איינגע-ארדענט, אז מ'האט אינדרויסען בשום אופן נישט געקענט הערען וואס עס טוט זיך אינווייניג. בעהמע האט נאך אליין נישט געוואוסט נאך וואס ער האט העלען איינגעשלאסען און וואס ער רעכענט מיט איהר צו טון. ער האט בעקומען איינעם פון זיינע שגעון-אנפאלען, וועלכע זענען געווען א רעזולטאט פון זיינס א פערשלעפטע ווענערישע קראנקהייט, און אזעלכע מאמענטען איז ער געווען איינגאנצען משוגע און גע-ווען פעהיג אפצוטאן די גרעסטע נארישקייט אדער דאס גרעסטע פערברעכען. איצט איז איהם איינגע-פאלען א געדאנק אפשר האט העלען אמיצען גע-זאגט אז זי געהט צו איהם, ס'איז דאך מעגליך, אז העלען האט עפעס פארגעפיהלט, געוועגדיג צו איהם, אהיים איז דעריבער האט זי געווארנט וואהאהין זי געהט, אפשר האט זי דערצעהלט איהר פאטער? דאס אלץ קען זיך ענדיגען זעהר שלעכט פאר איהם, און כדי זיך צו איבערצייגען צי דער אלטער האגס האמערשטיין ווייסט וואהאהין זיין טאכטער איז גע-גאנגען האט ער אנגעקלונגען דורכן טעלעפאן צו האמערשטיינען אהיים.

— האלא, דא רעדט לייטענאנט בעהמע.

— דא האמערשטיין, וואס ווילט איהר זאגען ענערגישער פאבריקס-לייטער?

— איך וואלט זיך געוואלט אדורכרעדען מיט אייער טאכטער, איהר ווייסט, אז מיר האבען אויפיל ארבייט, אז איך וואלט זי געוואלט בעטען, אז זי זאל מארגען קומען אביסעל פריהער צו דער ארבייט.

— לעהדער איז מיין טאכטער נישטא איצט אינ-דערהיים, ווארט א מינוט איך וועל פרעגען מיין פרוי אפשר ווייסט זי וואהאהין זי איז געגאנגען.

און צוריקקומענדיג א מינוט שפעטער צום טעלעפאן האט האמערשטיין געזאגט:

— ליידער ווייסט ביי מיר קיינער נישט וואו זי איז, ווען זי וועט אהיימקומען וועל איך איהר איבערגעבען, אז זי האט מארגען פריהער צו קומען אין דער פאבריק.

— א דאנק, הער פלאץ-קאמענדאנט, ענטשול-דיגט, וואס איך האב אייך געשטערט.

— ס'מאכט נישט, שטענדיג ביך איך גרייט אייך צו דינען.

בעהמע האט לייכטער אפגעאטעמט, איצט האט ער זיך איבערצייגט אז אינדערהיים ווייסט מען זיכער נישט וואהאהין העלען איז געגאנגען, דאס איז אבער נאך נישט געווען אלץ: ס'איז געבליבען נאך איבער, וואו כער האט געקענט ווייסען וואו העלען געפינט זיך, פאר דעם מענש האט זיך העלען געקענט פארטרויען,

דאס איז געווען פריצי, איהם האט בעהמע נאך גע-דארפט אויפצוזוכען און זיך איבערצייגען צי ער ווייסט עפעס, אבער וואו האט ער פריצין געקענט געפינען? ער האט זיך דערמאהנט אז מיט צוויי טעג צוריק האט ער געזעהען העלען צוזאמען מיט פרי-צין אין קאפע. ער האט בעשלאסען צו געהן דארט אהין, אפשר וועט ער פריצין דארט טרעפען

קאפיטעל 8

פריצי ווארט

ווי נאר בעהמע האט געעפענט די טיר פון קאפע האט ער שוין פון דערווייטענס געזעהן פריצין, ער איז געזעסען איינער אליין ביי א טישעל און גע-קוקט יעדע ווייל אויף דער טיר, אזוי ווי ער וואלט געווארט אויף אימיצען וועלכער דארף דא יעדען אויגענבליק אריינקומען.

— אזוי איז עס, האט בעהמע זיך געטראכט, ער ווארט אויף העלען, ער ווייסט פון גארנישט. אין אנ-דער פאל וואלט ער נישט געקוקט יעדען אויגענ-בליק אויף דער טיר, ער ווארט אימיצען און אויף וועמען קען ער ווארטען אויב נישט אויף העלען. זיי טרעפען זיך געוויס דא יעדען טאג, בעהמע איז אר-דורכגעגאנגען דורך דעם גאנצען זאל, אזוי ווי ער וואלט אימיצען געזוכט און דאן איז ער צוגעגאנגען צו דעם טיש, ביי וועלכען ס'איז געזעסען פריצי.

— גוטען אוונט פריצי, פארוואס אזוי אליין, קען מען זיך צוזעצען צו אייך?

— ביטע, האט פריצי געענטפערט, ווייל עפעס אנדערש האט ער נישט געהאט צו ענטפערן, דער-ביי האט ער ווייטער געקוקט אויף דער טיר, צי עס קומט נישט אריין העלען, אויף וועלכער ער האט ווירקליך געווארט.

— אויב איהר ווארט אויף אימיצען וועל איך אייך נישט שטערען. געוויס אויף העלען האמער-שטיין ווארט איהר?

— פארוואס גראד אויף העלען האמערשטיין, האט פריצי געפרעגט.

— גאנץ פשוט, ווייל איך האב אייך שוין עט-ליכע מאל געזעהען דא אין קאפע צוזאמען.

— עטליכע מאל נישט, האט פריצי פערבעס-סערט, איהר האט געוויס א טעות, העכסטענס האט איהר אונז דא געקענט זעהען איין מאל, ווייל מעהר זענען מיר דא נישט געווען.

— ס'איז מעגליך, אבער איהר דארפט זיך נישט טשעפען, אויב העלען וועט קומען וועל איך באלד זיך פון דאנען אפטראגען.

— איך ווייס נישט צי זי וועט אהערקומען, איך האב זיך מיט איהר נישט אפגערעדט, איך ווארט שאקע אויף איהר, ווייל ס'איז מעגליך אז זי וועט אר-הערקומען.

— ניין, ער ווייסט פון גארנישט, זי האט זיך מיט איהם נישט אפגערעדט, האט בעהמע זיך גע-טראכט און בעקוועם זיך אוועקגעזעצט אויפ'ן שטוהל ער האט זיך אביסעל בערוהיגט.

— ס'איז מיר א רחמנות דאס מיידעל, האט בעהמע אנגעהויבען צו רעדען מיט פריצין.

— פארוואס? צוליב וואס בעדויערט איהר זי אזוי.

פריצי וואלט זעהר נישט געוואלט זיך ארייג-לאזען אין א געשפרעך מיט לייטענאנט בעהמע, עפעס ענטפערען האט ער איהם דאך געמוזט.

— ווייל איך זעה, אז זי ליידט, זי קען זיך נישט צוגעוואוינען צו דעם געדאנק...

— צו וועלכען געדאנק?

— אז זי האט אויף שטענדיג פערלוירען איהר געליבטען היינריך זאקס.

— איך האב נאך קיינמאל מיט איהר נישט גע-רעדט וועגען אזעלכע אינטימע אנגעלעגענהייטען, דאס איז אויסשליסליך איהר פריוואטער ענין.

— איך האב אויך נישט גערעדט מיט איהר וועגען דעם, אבער איך פערשטעה, אז זי ליידט דערפון, זיי האבען דאך שוין געוואלט חתונה האבען, און איצט...

— איצט איז טאקע אנדערש, האט פריצי גע-ענטפערט, זי וועט זיך מוזען צו דער לאגע צוגע-וואוינען.

— אונז איז לייכט צו זאגען, מיר פיהלען גאר-נישט דעם ווייל, אבער אין איהר לאגע וואלט איך נישט געוואלט שטעקען. ס'איז א פראגע פון געפיהל, פון ליבע, דאס קען מען נישט אוועקמאכען מיט דער האנד.

— וואס קען מען טון אין דעם דאזיגען ענין? ס'איז אויסשליסליך איהר זאך.

(פארטזעצונג קומט).

„דאקטאר פון פאגראמען"

אומגעבראכט 80 יודען און בעקומען דערפאר דעם טיטעל „דאקטאר"

אַז איהר וועט איבערלייענען דאָס קאַפּיטעל דאָ אויבען, קענט איהר נאָך מיינען, אַז דער שרייבער פון די שורות איז חסר־דעה אָדער עס איז עפּעס אַ ווילדע איבערטרייבונג. ניין! נישט איך, בין חלילה, אַראָפּ פון זינען, און נישט די דאָזיגע געשיכטע איז אַנ'איבערטרייבונג. פערקעהרט, דער בעריכט, וועלכען די ווינער סאָציאַליסטישע צייטונג „דער אַבענד" האָט געדרוקט וועגען דעם איז נישט פולשטענדיג. דער המן, וועגען וועלכען עס ווערט דאָ דערצעהלט, האָט נישט אַכציג יודען אומגעבראַכט. נאָר צוויי הונדערט; אָבער די 80 יודען האָט ער געטויט מיטאַמאָל און נישט נאָר האָט ער דערפאַר אַלס בעלוינונג געקריגען דעם טיטעל „דאָקטאָר", נאָר אויך דעם טיטעל „נאַציאָנאַלער העלד", און מען האָט איהם געגעבען אַ גרויסע שטעלע מיט אַ פעטען געהאַלט.

עס האַנדעלט זיך דאָ וועגען דעם טרויעריג בעריהמטען אונגאַרישען פּאָגראָמשטשיק, אָבער לייטענאַנט איוואַן העיאַש, וועמענס נאָמען די יודען פון אונגאַרן דערמאָהנען מיט שרעק און גרויל.

איוואַן העיאַש איז אין די יאָהרען 20—1921 געווען דער אָרגאַניזאַטאָר פון די אונגאַרישע פאַשיסטען. די „ערוואַכענדע מאַדיאַרען", וועלכע האָבען נאָך דעם זיג פון דער דאָרטיגער קאָנטר־רעוואָלוציע געמאַכט גרויזאַמע פּאָגראָמען אויף יודען.

איוואַן העיאַש האָט מיט זיינע באַנדעס סאָלדאַטען פון די „ערוואַכענדע" אין פערלויף פון די איניגע מאָנאַטען, אין דעם וואַלד פון אָרגוואַני, אונגאַרן, דערמאָרדעט דעמאָלט צוויי הונדערט יודען און סאָציאַליסטען.

די שרעקליכע גרויזאַמקייט איז דער פּאָגראָמשטשיק בעגאַנגען איינמאָל, ווען ער האָט אַכציג פון זיינע קרבנות, יודען און סאָציאַליסטען, געצוואונגען אין וואַלד פון אָרגוואַני אויסצוגראָבען אַ גרויסע טיפע גרוב. נאָכדעם האָט ער מיט זיינע סאָלדאַטען — פּאָגראָמשטשיקעס אַריינגעשליידערט די קרבנות אין גרוב און מען האָט זיי דאָרטען פערשאָטען לעבעדיגערהייט.

אַלס פיהרער פון די „ערוואַכענדע מאַדיאַרען" פון „בלוט — בונד פון דאָפּעלקרייץ" האָט איוואַן העיאַש אין דעם דיקטאַטאָר האָרטיס מלוכה געשפּילט דאַן אַ גרויסע ראָלע אין דעם פּאָליטישען לעבען. ער איז געוואָרען דעפּוטאַט פון פּאַרלאַמענט אין בודאַפּעשט און ער האָט בעקומען אַ וויכטיגע מלוכה־שטעלע ביי דער רעגירונג.

אַ צייט שפּעטער, ווען די ווילדע יודען און סאָציאַליסטען — פערפאָלגונגען אין אונגאַרן האָבען זיך אַביסעל אָפּגעשטעלט, האָט מען געלעזט איוואַן העיאַש כלומרשט פערפיהרט אַ פּראָצעס פאַר יענע גרויזאַמע מאָרדען אין וואַלד פון אָרגוואַני. דער פּראָצעס איז, פערשטעהט זיך, געווען אַ קאָמעדיע. העיאַש האָט אַפילו אין געריכט נישט געוואָלט קומען. אָט אַז ער איז שוין דאַן יאָ געקומען, איז

(אַ בריף פון ווין)

ער פון די ריכטער פרייגעשפּראָכען געוואָרען. דער אורטייל איז בעגרינדעט געוואָרען מיט דעם, וואָס די מאָרדען זענען נישט אַנערקענט געוואָרען אַלס פערברעכענס נאָר פערקעהרט, אַלס „פּאַטריאָטישע העלדענטאַטען" צו „בעשיצען דאָס פאָטערלאַנד". איוואַן העיאַש, דער שרעקליכער מערדער איז אַרויס פון געריכט מיט טריאומף און מיטן טיטעל „נאַציאָנאַלער העלד". זיינע אַנהענגער האָבען איהם געמאַכט גרויסע אָוואַציעס.

איצט דרוקט דער ווינער סאָציאַליסטישער „אַבענד" די נאַכריכט פון אונגאַרן, אַז איוואַן העיאַש האָט לעצטענס געהאַט אַ מפּלה, אַן אַנ־ערפאָלג.

אַ מפּלה האָט ער געהאַט מיט דעם, וואָס ער איז דורכגעפאַלען אין זיין וואַהל־קרייז קיעטקעמעט וואו עס זענען פאָרגעקומען וואַהלען צום ריאַקציאָנערען פּאַרלאַמענט אין בודאַפּעשט. זיינע אַנהענגער האָבען דעם הערן איצט, צום ערשטען מאָל זייט די לעצטע יאָהרען נישט ערוועהלט מעהר אַלס דעפּוטאַט אין פּאַרלאַמענט.

דערפאַר האָבען איהם די פאַשיסטיש־אַנטיסעמיטישע אוניווערזיטעטס־פּראָפעסאָרען פון בודאַפּעשט געעהרט מיט דעם טיטעל „דאָקטאָר פון נאַציאָנאַלער עקאָנאָמיע".

צו ערמאָרדען צוויי הונדערט מענשען און צו בעגראָבען אַכציג יודען לעבעדיגערהייט געהערט אין איצטיגען אונגאַרן זיכער צו דער וויסענשאַפט פון נאַציאָנאַלער עקאָנאָמיע...

פיליכט וועט נאָך אין דער צוקונפט קומען אַ צייט, ווען מען וועט יעדען פּאָגראָמשטשיק עהרען מיט דעם טיטעל „דאָקטאָר פון יודען־פּאָגראָמען".

עס איז גאָרנישט אויסגעשלאָסען; מיר קענען נאָך דערלעבען אַזאַ שעהן צייטעלע...

מאסקוף.

דאס געהיימניש פון א לובלינער וואלד

צי ליגט דארט אַנ'אוצר פון דער פּאוסטאניע. — סענסאציאנעלע אנקלאגע פון אַנ'אלמנה פון א וועטעראַן. — די רעזולטאטען פון דער ערשטער אויספארשונג

די לובלינער פּראָקוראַטור פערנעהמט זיך איצט מיט אַ זעהר סענסאַציאָנעלען ענין. עס האַנדעלט זיך וועגען אַנ'אוצר, וואָס זאָל האָבען בעהאַלטען געוואָרען אין איינעם פון די לובלינער וועלדער נאָכ'ן דורכפאַל פון דער פּאָוסטאַניע אין יאָהר 1863.

אין זאַמאָשטש האָבען צעהנדליגער יאָהרען געוואוינט יוזעף ביעלעצקי און זיין פרוי אַנטאָנינא. ביעלעצקי האָט אין יאָהר 1863 זיך בעטייליגט אין אַ קאַמף, וואָס די פּאָוסטאַנצעס האָבען געפיהרט אונטער זוואָשינין.

זיין אויפשטאַנדס־גרופּע האָט אָרגאַניזירט אַ אָנפאַלען אויפ'ן רוסישען מיליטער אין זאַמאָשטשער קרייז און זיך בעהאַלטען אין די וועלדער. אונטער זוואָשינין האָט זיך די קאַמפּס־גרופּע צונויפגעבראַכט

קלאַנג־קינא־טעאַטער
ZACHĘTA
זגערזשער 26
היינט און פאָלגענדע טעג!
גרויסער דאָפּעלטער שלאַגער־פּראָגראַם
— I. —
דאָס מעדל פון די בערג
דראַמע פון ליידענשאַפטען.
— II. —
אויסער'ן פּראָגראַם: אומגעוועהנליכע קאָמעדיע פול מיט הומאָר א. נ.:
„דו וועסט זיין מיינע"
דאָס אומגעוועהנליכע שפּילען פון די אַרטיסטען.
אין דער הויפּט־ראָלע: ALICE FIELD

גראַד דעמאָלט ווען עס איז איהר געלונגען צו ערוואַרבען גרעסערע געלד־סומען. ביעלעצקי האָט זיך פערקליידעט פאַר אַנ'אָרעמען פויער און גענומען איבער די פריצישע הייף, זאַמלען געלד פאַר די פּאָוסטאַנצעס. ער האָט פיל געלד צונויפגעזאַמעלט, מען האָט איהם געגעבען אויך פיל גאָלד, זילבער און צירונג. ביעלעצקי האָט דאָס געלד געבראַכט צום שטאַב, ווען די סיטואַציע איז שוין געווען אַ האָפנונגסלאָזע, ווייל די פּאָוסטאַנצעס זענען געווען אַרומגערינגעלט פון אַלע זייטען מיט רוסישע חילות.

דער פיהרער פון דער אַבטיילונג האָט איבערגעגעבען ביעלעצקין אַ פעראָרדנונג, אַז ער זאָל בעהאַלטען דעם אוצר אין אַ זיכער אָרט.

דער אַלטער וועטעראַן פלעגט וועגען דעם דערציילען זיינע בעקאַנטע, אָבער תמיד האָט ער די געשיכטע נישט פערענדיגט און מען האָט זיך נישט דערוואוסט, אַז ביעלעצקי האָט דאָס געלד געהאַלטען, אָדער האָבען עס איהם די רוסען צוגענומען.

ביעלעצקי איז דעמאָלט פערמשפּט געוואָרען צום טויט דורכ'ן רוסישען פעלד־געריכט. זיין פרוי האָט אָבער אָנגעווענדט פיל מיה און די טויט־שטראָף איז איהם פערוואַנדעלט געוואָרען אויף איביגע פערשיקונג קיין סיביר.

אין פיל יאָהר אַרום איז ביעלעצקי צוריקגעקומען קיין זאַמאָשטש און געלעבט דערפון, וואָס ער האָט בעקומען פון דער פּוילישער מלוכה־קאַסע אונטערשטיצונג אַלס וועטעראַן.

דער אַלטיטשקער איז געשטאָרבען איבערלאָזענדיג אַנ'אַלמנה.

לעצטענס האָט די אַלמנה, אַנטאָנינאַ ביעלעצקאַ איבערגעשיקט צו דער לובלינער פּראָקוראַטור אַנ'אָנקלאַגע אויף איהר קוזין, זיגמונט סאַנקאָווסקי, בכן ער האָט צוגענומען דעם אוצר פון דער פּאָוסטאַניע אין וואַלד.

פרוי ביעלעצקאַ דערציילט, אַז איהר מאַן האָט ליגענדיג אויפ'ן טויטען בעט ערקלערט, אַז דער אוצר ליגט אין וואַלד און ער האָט איהר אָנגעוויזען אויף אַ גענויען פּלאַן פון אָרט: צעהן טריט פון דער וואַלד־גרענעץ, און צוויי טריט פאַר'ן הויך אָנגעוואַקסענעם שטיין. די אַלמנה האָט דאָס איבערגעגעבען בסוד סאַנקאָווסקין. יענער האָט זיך גענומען צו דער אַרבייט און מעהר האָט זי פון איהם נישט געהערט, ווען זי האָט נאָך איהם געשיקט האָט ער זיך אויסגעלאַכט און ערקלערט, אַז ער האָט געזוכט אַרבערן וואַלד און גאָרנישט געפינען.

די ביעלעצקאַ דערציילט אָבער אין איהר אַנקלאַגע אַז סאַנקאָווסקי איז פּלוצלונג רייך געוואָרען, ער האָט פיל ציהרונג און זי ווייסט נישט פון וועלכער קוועלע ער האָט דאָס בעקומען, נישט אַנדערש נאָר ער האָט צוגענומען דעם אוצר און פערקויפט איהם אויס. עס איז איהר אויך געלונגען פעסטצושטעלען דעם קאָנטאַקט צווישען סאַנקאָווסקין מיט אַ וואַרשאַווער יובילער.

די פּראָקוראַטור האָט אונטערגענומען אַנ'אויספאָרשונג אָבער נישט בעקומענדיג קיין שום בעווייזען געגען סאַנקאָווסקין, האָט זי די אויספאָרשונג אַנולירט.

סאַנקאָווסקי האָט זיך צו גאָרנישט מודה געווען. ער האַלט די פרוי ביעלעצקאַ פאַר אַ נישט־נאָרמאַלע.

די דעציזיע אָפּצושטעלען די אויספאָרשונג געגען סאַנקאָווסקין האָט די אַלטיטשקע נישט געוואָלט נעהמען צו קענטניש און אין איהר נאָמען האָט דער אַדוו. עטינגער דערלאַנגט אַ נייע אַנקלאַגע צו דעם פּראָקוראָר פון אַפּעלאַציע־געריכט.

אָרטאָפּעדישער אַנשטאַלט
בראַנדאַזשען, קאָרסעטען, אָרטאָפּעדישע אַפּאַראַטען אַלער אַרט, לייכטע פּלאַטפוס־איינלאַגען געגען פוס־שמערצען אַלס נאָך גיפּס־אַבדרוק.
Dr. med. Lubicz u. Villy Simonović
פּיעטריקאַווער 119, טעל. 231-81.

Dr. med.
L. Berman
צעגעלניאַנאַ 15, טעל. 149-07
ספּעציאַל־אַרצט פאַר הויט־ און געשלעכטס־קראַנקהייטען, מענער־שוואַכע־בעהאַנדלונג און סעקסועלע בעראַטונג.
אַלע אַרט אַנאַליזען.
נעמט אָן פון 8—11 און 4—8 אָוו. זונטאָג פון 9—1 בייטאָג
פאַר אומבעמיטעלטע — לעטשניצע־פּרייזען

מישא טראַיאַנאָוו

אין דער גרויסער שטאט

(סקיצע)

דעם לעצטען אָוונט, ווען ישראל בערג, דער איינציגער זוהן פון וואָלף דעם מילבער האָט בעשלאָסען אַרויסצופאָהרען פון זיין שטעטעל, וואו ער איז געבוירען, דערצויגען און אויסגעוואַקסען, וואָס האָט ליב צו רעדען פון שפּינאָזען. אין דעם אָוונט האָט ער פריהער ווי אַלעמאָל געזעגענט זיינע קאַלעגען, מיט וועלכע ער פלעגט שפּאַצירען אין די שטילע געסלעך און שמועסען איבער דעם זין פון לעבען, וועגען פרויען און איבער נאָך אַזעלכע ענינים אין וואָס עס זענען פעראינטערעסירט יונגע מענשען, וועלכע האָבען אַנ'איינגעשאַפט צו טראַכטען.

אין דער דאָזיגער נאַכט האָט ישראל בערג איינער אַליין שפּאַצירט אין די פינסטערע געסלעך נאָך אַ גרינגען שלאָף האָט ער אַריינגעלייגט אין אַ רייזע־רענצעל וועש, ברויט און עטליכע ביכער, איז אַריין אין צווייטען צימער, צום בעט, וואו עס איז געשלאָפען זיין מוטער, געשטאַנען און איינגעקוקט זיך, ווי דער גרויער באַגינען בעשיינט איהר ליבליך פּנים. ער האָט געקושט די האַנט פון דער מוטער און זיך געיאָגט צו דער באַהן.

ישראל בערג איז אין דעם מאָרגען יאָגענדיג זיך צו דער באַהן, וואָס וועט איהם פון דאַנען אַוועקפיהרען, בעלאָפען פערביי אַלע היימישע הייזלעך פון שטעטעל — ביז ער איז אַרויס אויף דעם בלייכען וועג, וואָס ציהט זיך צום וואָקזאַל. דאָ האָט ער דערפיהלט, אַז ס'שטעטעל איז געוואָרען צו איהם מיטאַמאָל פרעמד. איהם האָט זיך אויסגעדאַכט, אַז דאָס שטעטעל האָט אין דעם גרויען פאַר די שטילקייט, פערשלאָפענע הייזלעך און פאַרמאָג פריהמאָרגען איהם פערטריבען פון זיך. ער האָט זיין פּנים געווענדעט אויף צוריק און בעטראַכט די צונויפגעטוליעטע הייזלעך אין טאָל, אַזוי ווי אַ טרוימעריש מיידעל, ווען זי איז פערקוקט אין דעם האָריזאָנט אין די לעצטע רגעים פון אַ זון־אונטערגאַנג.

אין וואַגאָן איז ישראל בערג געזעסען מיט אַ פולען קאָפּ מחשבות. ער איז געזעסען און געזעהן, ווי פאַר זיינע אויגען דרייען זיך אַוועק די היימישע לאַנקעס; יאַנעק חלה־פּרעסער, וואָס פּאַשעט די קוה פון בעריל מלמד, ליגט אויסגעצויגען אין מיטען פעלד און שפּילט אויף אַ פייפעל. נעבען איהם שטייט די קוה, קייעט געשמאַק דאָס פעטע גראָז און גלאָצט טאַמעוואַט. תבואה־פעלדער קומען אָן, זיי וויגען זיך פרום.

ווי דער צוג האָט פּלוצלונג אָפּגעשטעלט זיין רעשיגען געלויף און נאָכדעם ווידער גענומען מיט פאָרזיכטיגקייט ווייטער פּויזען, ווי אַ שווערע שלאַנג, זענען פאַר זיינע אויגען אַרויסגעוואַקסען הויכע, מעכטיגע הייזער. זיי זענען געשפּרונגען, ווי טיוואָלאַנים, רויטע קוימענס האָבען ווי אַרויסגעשטעקטע צונגען געריסען זיך צום הימעל און האָבען געשפּיגען מיט אַ שוואַרצען רויך. בערג האָט דערשפּירט, אַז אַנ'אומבעוואוסטע שרעק האָט זיך אַריינגעגעסען אין זיין האַרץ.

דער טאָג האָט זיך שוין געשאָטענט, ווען ישראל בערג האָט זיך געפּלאָנטערט אין דעם רוישיגען גאַסען־טומעל פון לויפענדיגען מענשען, צווישען הילכיגע אויטאָ־קולות און טראַמוואַי־געקלאַנג. איהם איז פאָרגעקומען, אַז ער האָט פערלוירען דעם קאָנטאַקט צו זיך אַליין.

שפּעט אין אָוונט האָט ער זיך דערפרעגט צו זיין באַהעלטען פריינד פון דערהיים, צו לייב גאָלדין, וועלכער וואוינט זייט עטליכע יאָהר אין דער שטאָט. אין שטעטעל האָט מען איהם גערופען לייב אידעאַליסט. אַלע האָבען געוואוסט, אַז נאָר ער רעדט תמיד וועגען אידעען. כאָטש ער איז שוין געווען אַ יונגערמאַן נאָך די דרייסיג, געהאַט אַ פרוי מיט צוויי קינדער, האָט ער ליב געהאַט צו זאַמלען אַרום זיך די אונטערגעוואַקסענע יונגליך. אין וועלכע עס האָט געטליעט דער געטליכער פונק פון בענקשאַפט צו שיינקייט. אין די הייסע זומער־טעג, ווען די יודען אין שאַגע, צוקנאַפּעלטע כאַלאַטען, שטייען פאַר די לייזיגע קראָמען אין מאַרק און געניצען אַרויס פון די געוועלבער, גייט לייב אידעאַליסט מיט אַ צושטיפּעלט פּנים אין מאַרק צווישען אַ פריילעכע חברה בחורימ'לעך. די יודען רעדען זיך איבער פון די געוועלבער:

— זעהסט לייב „אידעאַליסט" מיט די תלמידים גייען.

לייב פיהרט איצט אַרויס אין וועלדעל זיינע כאַליאַסטרע. ער דערציילט זיי פון דעם לעבען פון גרויסע מענשען, ווי אַזוי זיי האָבען זיך געמאַטערט צו דערקלערען דעם זין פון לעבען. ער רעדט פאַר זיי וועגען שיינקייט פון דער נאַטור. צוריק גייען זיי פערטרוימטע אין טיפען בין השמשות.

די יונגלעך האָבען איהם צוליב זיין שיין רעדען זעהר ליב געהאַט. ישראל בערג פלעגט קיינמאָל נישט פון איהם אָפּטרעטען. גאַנצע טעג זענען זיי געווען צוזאַמען.

לייב גאָלדין האָט געוואוינט אין דער גרויסער שטאָט אין אַ קליין דאַך־שטיבעל פון אַ פינפטען שטאָק ווען ישראל בערג איז אַריינגעקומען צו איהם, האָט ער איהם געטראָפען עסען אַנ'אָרים אָוונד־ברויט צוזאַמען מיט זיין פרוי און דערוואַקסענע קינדער. אויפ'ן טיש איז געלעגען אַ בוך. בכבוד'ע אָרעמקייט איז געווען צעוואָרפען אין אַלע ווינקעלעך פון דער שטוב. אַ טונקעלער ליכטשיין האָט בעלויכטען די פערשאָטענטע סילועטען פון אַלע זאַכען, וואָס האָבען זיך דאָ געפונען.

די חברים האָבען זיך געקושט, געפרעגט, ג... געסען און התלהבות'דיג גערעדט פון די אַמאָליגע יאָהרען אין שטעטעל. נאָר עפּעס איז געשטאַנען צווישען זיי אַ בעהאַלטענע פרעמדקייט. ישראל בערג האָט אין איהם נישט דערקענט דעם אַמאָליגען באַהעלטען פריינד מיט וועלכען ער האָט שטענדיג גערעדט מיט אַזאַ בעגייסטערונג, גלייך ער וואָלט געווען אַנ'אויסגעטוהענער פון דער גשמיות'דיגער וועלט.

ווען לייב גאָלדין האָט איהם געפרעגט וועגען זיינע אויסזיכטען, זיך איינצואָרדנען אין דער שטאָט און איז אין באַלד אַריבער אויף אַ שמועס וועגען קריזיס, אַרבייטסלאָזיגקייט, און סאָציאַלע פראַגען, האָט ישראל בערג דערזעהן, אַז לייב פון דער גרויסער שטאָט איז נישט דער אייגענער אַמאָליגער לייב פון שטעטעל. נישט בלויז מיט דעם, וואָס ער האָט נאָך קיינמאָל נישט געהערט פון איהם אַזעלכע ניכטערע ווערטער וועגען לעבען, נאָר איהם האָט אויסגעוועהן, אַז אין זיין גאַנצען מהות איז ער געוואָרען אַנ'אַנדערער.

עס איז געוואָרען שפּעט אין דער נאַכט. לייב גאָלדין האָט איבערגעריסען דעם שמועס און גענומען אויסבעטען אַ געלעגער. ישראל בערג האָט זיך געפיהלט נישט דרייסט און געזאָגט, אַז ער איז נאָך נישט מיד.

לייב איז אַריין דער ערשטער אין בעט און האָט אַרויסגעזעהן פון אונטער דער דעק:

— דאָס לעבען איז קאַמף, און צו קעמפען מוז מען זיין אויסגערוהט.

אינדערפריה האָט לייב גאָלדין בעזעגענט די קאָלעגע און איהם געבעטען, ער זאָל נישט זיין ב... איהם קיין גאַסט און ר'איז אַוועק צו זיין אַרבייט.

ישראל בערג איז ווידער אַרויס אין דער שטאָט מיט אַ לאַך אין האַרץ, און אַרומגעבלאָנדזשעט ... צעפּעניטע אויגען אין די רוישיגע גאַסען.

דער וויזיט פון מין. בעק אין מאסקווא

רעדעס פון ליטווינאוו און מין. בעק וועגן די פויליש-סאוועטישע באציהונגען

מאסקווא, 14 (ספ. טעל.)

דער פאלקס-קאמיסאר פאר אויסערן-ענינים ליטווינאוו האט איינגעאָרדנט א מיטאג לכבוד דעם פוילישן אויסערן-מיניסטער בעק, וועלכער ווײלט איצט אין מאסקווע. אין מיטאג האבן אנטיילגענומען: דער פוילישער געזאנדטער אין מאסקווא לוקאשעוויטש, מיטגלידער פון דער סאָוויעטישער רעגירונג, דער סאוועטישער געזאנדטער אין ווארשא אנטאנאוו-אווסיעענקא און פיל הויכע בעאמטע.

דער קאמיסאר ליטווינאוו האט געהאלטן א רעדע וועגן די שלום-אפמאכן צווישן ביידע רעגירונגען און וועגן די פריינדליכע באציהונגען וואָס הערשן איצט צווישן פוילן און רוסלאנד. ליטווינאוו האט צום סוף פון זיין רעדע געמאכט אויסרופן לכבוד דער פוילישער רעפובליק, דעם פוילישן מלוכה-פרעזידענט און מיניסטער בעק.

אויף דער רעדע האט געענטפערט מיניסטער בעק, וועלכער האט געווינטשן ווייטערדיגע פריינדליכע באציהונגען צווישן פוילן און די סאוויעטן, געמאכט אויסרופן לכבוד דער סאוויעטישער רעפובליק און קאמיסאר ליטווינאוו.

מאסקווא, 14 (ספ. טעל.)

די פוילישע זשורנאליסטן, וועלכע באגלייטן דעם מיניסטער בעק, זענען אויפגענומען געווארן מיט א מיטאג דורך דער פרעסע-אפטיילונג פון קאמיסאריאט פאר אויסערן-ענינים.

מאסקווע, 14 (ספ. טעל.)

מיניסטער בעק איז היינט אויפגענומען געווארן דורך קאלינינ'ען און מאלאטאוו'ן. דער מיניסטער האט ווייטער אפגעהאלטן א קאנפערענץ מיט ליטווינאוו'ן און באזוכט דאס הויז פון דער רויטער ארמעע אין מאסקווע.

ענגלישע נאטע צו פראנקרייך

וועגן צאל-קאנפליקט

לאנדאן, 14 (ספ. טעל.)

„רייטער-אגענטור" דערוויסט זיך, אז אין פערלויף פון די נאהענטסטע טעג וועט ארויסגעשיקט ווערן אַן ענגלישע נאטע קיין פראנקרייך וועגן דעם צאל-קאנפליקט. ווי מען שמועסט, וועט די ענגלישע רעגירונג מסכים זיין אויף אפצושאפן די נישט-לאנג פערעפענטליכטע צאלן אויף געוויסע פראנצויזישע פראדוקטן. אנשטאט הנחות מצד פראנקרייך אין דער פראגע פון קאנטינגענטן.

אנטיסעמיטישע אונרוהען אין ארומע-נישער שטאט צוליב... אנ'עירוב

בוקארעשט. (יט"א) פון דער טראנסיל-וואנישער שטאט דעעש ווערט מיטגעטיילט, אז דארט זענען פארגעקומען אנטי-יודישע אונרוהען, ארגאניזירט דורך די אנטיסעמיטישע אונטער'ן אויס-רייד, וואס די יודען האבן כלומרשט באליידיגט די שטאט דורך דעם, וואס די קהלה האט אויסגערן שטאט געמאכט אנ'עירוב. קריסטליכע איינוואוינער האבן דעמאנסטרירט איבער דער שטאט, זיך אריינבעקומען אין די יודישע גאסן און אויסגעהאקט שויבן אין פיל יודישע הייזער. עס איז אויך געמאכט געווארן אנ'איבערפאל אויפ'ן הויז פון פרעזעס פון דער ארטיגער יודישער קהלה. עס איז איז מאביליזירט געווארן די גאנצע פאליציי, וועלכער עס איז מיט גרויס מיה געלונגען צוריקצושטעלן די רוה, אין שטאט הערשט ווייטער א געשפאנטע שטימונג.

טשעכישע רעגירונג איז דימיסיע

פראג, 14 (ספ. טעל.)

די טשעכישע רעגירונג פון מאליפעטער האט זיך אנגעגעבן אין דימיסיע.

שמעלינג פערשפילט א באקס-מעטש

ביי א יונגען אמעריקאנער באקסער

ניו-יארק, 14 (ספ טעל)

אין פילאדעלפיא איז פארגעקומען א באקס-מעטש צווישן געוועזענעם וועלט-מייסטער פון דער שווערער וואג, דעם דייטש שמעלינג מיט'ן יונגען אמעריקאנער באקסער העמעס.

דער מעטש האט צוגעצויגן א 16.000 קעפיגען עולם. דער מעטש איז געפיהרט געווארן אין 12 ריינדען. שמעלינג האט די 12 רונדען נישט אויסגעהאלטן און האט זיך אונטערגעגעבן. אזוי ארום איז שמעלינג בעזיגט געווארן דורך א טעכנישען „נאק-אויט".

אבדול מעדזשיד האלט איז איין לייקענען

ירושלים, 14. (יט"א טעלעגראפיש)

אבדול מעדזשיד האט אויף דער לעצטער זיצונג ווידער איבער'חזר'ט זיין ערקלערונג, אז ער האט מיט'ן ארלאזאראוו-מארד קיין שייכות נישט. אדוו. סעמועל האט זיך אפגעשטעלט אויף די סתירות אין אבדול מעדזשידס ערקלערונג.

גרויסע און פערביטערטע שלאכטן

אויף די גאסען פון וויען און אנדערע עסטרייכישע שטעט

(ענדע פון דער 1־טער זייט)

איז אויך פונאנדערגעלאזט געווארן דער פועלי-ציון־פערבאנד און דער יודישער סאציאליסטישער יוגענט־פערבאנד, דער פועלי־ציון־אנפיהרער מענדעל זינגער איז ארעסטירט געווארן.

עסטרייכישער „אנטיסע-מיטען-בונד"

וויז (יט"א) די „גרויסדייטשע פאלקספארטיי" (א מין עסטרייכישע הוגענבערג־פארטיי) האט באשלאסן אקטיוו צו באטייליגען זיך אין דער אנטי־יודישער קאמפאניע פון עסטרייכישן „אנטיסעמי־טען־בונד".

דאס עסטרייכישע געריכט ווענדט שוין באצייטענס אן דעם ראסען-פרינציפ

וויז (יט"א) דאס עסטרייכישע געריכט האט די טעג דאס ערשטע מאל אין זיין פראקטיק אנגע־ווענדעט דעם ראסען־פרינציפ, באשטעטיגענדיג דעם אורטייל פון א נידעריגערער אינסטאנץ אין דער גט־תביעה פון א געוויסן קאטוילישן ארבייטער, וואס האט אין 1928 חתונה געהאט מיט א יודישער פרוי, צופסקענדיג דעם גט, האט דאס העכערע געריכט איז די מאטיוון פעסטגעשטעלט, אז ראסען־אונטער־שידען האבן א נעגאטיווע ווירקונג אויפ'ן פאמיל־יען־לעבען פון א פאר־פאלק און זענען א גענוגענדער גרונד פאר דער שיידונג.

געשלאסען די פראפעסיא-נעלע פעראייגען

וויז, 14. (ספ. טעל.) דער קאנצלער אמט האט היינט פעראָרדנט פונאנדערצולאזן 36 גע־זעלשאפטן און די סאציאל־דעמאקראטען, צווישן אנדערע זענען פונאנדערגעלאזן געווארן די פ... פעס־אנעלע פעראיינען.

דער ערשטער טויט-אור-טייל איבער א מיטגליד פון שוץ-בונד

וויז, 14. (ספ. טעל.) דאס שנעל־געריכט האט פערמשפט איינעם פון די 10 באשולדיגטע מיטגלי־דער פון שוץ־בונד אויף טויט־שטראף דורך הענגען פאר מלוכה־פעררעט און אנטיילנעהמען אין די אונ־רוהען, דער פראצעס פון די איבריגע און איבער־געבען געווארן אין א געוועהנליך געריכט.

די ווינער ארבייטער־באנק איז געשלאסן גע־ווארן און בעזעצט געווארן דורכ'ן מיליטער, פאר דער צענטראלער אפשפארונגס־באנק שטעהען גרויסע רייהען, וועלכע פערלאנגען זייערע דעפאזיטן, די רעגירונג האט פערבאטן די בענק אויסצוצאהלען די דעפאזיטן.

ביידע גרויסע קאמפען

אטא באוער און דויטש געפינען זיך אין עסטרייך

בערלין, 14. (ספ. טעל.) דאס דייטשע אינ־פארמאציע־ביורא מעלדעט פון ווין: היינט האבן זיך אנגעהויבן בלוטיגע קאמפן אין דעם שטאט־טייל מיידלינג. די סאציאליסטן האבן באזעצט עט־ליכע זעלבסטפערוואלטונגס־הייזער, א'ועקשטעלענדיג קוילענווארפערס אויף די דעכער. דאס מיליטער האט אנגעהויבן אנ'אנגריף. דער אנפיהרער פון דער מיליטער־אפטיילונג האט ערלויבט די פרויען און קינדער, וועלכע האבן זיך געגעבן און די בנינים ארויסצוגעהען פון דארט, אין אווענד האט דער קאמף נאך געדויערט, דאס מיליטער האט אטאקירט א הויז, וואו ס'געפינט זיך א טשעכישע שול, די פאליציי האט נישט ערלויבט די מיליטער־אטאשעס פון טשעכיען און יוגאסלאוויען צו קומען אויפן ארט פון צוזאמענשטויס, נאכמיטאג זענען איבער דער שטאט געפלויגען אעראפלאנען און געווארפען פלוג־בלעטער, אין וועלכע די רעגירונג רופט די ארבייטער צורוהע, אויך די סאציאליסטן האבן פון אעראפלא־נען געווארפען פראקלאמאציעס, צוזאגענדיג די ארביי־טער, אז ס'וועלען קומען פערשטארקונגען פון דער פראווינץ, און אויפפאדערענדיג צו ווייטערדיגען ווי־דערשטאנד. אין די פראקלאמאציעס ווערט אויך גע־זאגט, אז אטא באוער און דויטש געפינען זיך אין עסטרייך.

גרויסע פערלוסטען פון די היימוועהר

בערלין, 14. (ספ. טעל.) „בערלינער טאגע־בלאט" מעלדעט, אז אין שטייער־מארק האבן אפ־טיילונגען פון דער היימוועהר, מיט וועלכע ס'האט אנ־געפיהרט גראף שטארהעמבערג, בעת א צו־זאמענשטויס מיט די ארבייטער געליטען גרויסע פערלוסטען, וועלכע דערגרייכן ביז עטליכע הונ־דערט פערזאן טויטע און פערוואונדעטע, ס'זענען ארעסטירט געווארן 600 מיטגלידער פון שוץ־בונד בראש מיט'ן וויצע־בירגערמייסטער

קאנפיסקירט דאס געלד פון די ס. ד.

וויז, 14. (ספ. טעל.) דאס געלד פון די סאצ־יאל־דעמאקראטען, וועלכעס האט זיך געפינען אין די עסטרייכישע בענק איז דורך דער רעגירונג קאנ־פיסקירט געווארן.

דאלפוס רעדט דורך ראדיא

וויז, 14. (ספ. טעל.) דאלפוס האט געהאלטן א רעדע דורך ראדיא, אין וועלכער ער האט אויפגע־פאדערט די ארבייטער אפצושטעלן די בלוט־פער־גיסונג, ווייטער האט ער געזאגט, אז ווער ס'וועט אפ־שטעלן די אומלעגאלע טאטן און וועט זיך מעלדען צווישן 7 און 12 מעלדען צו דער מאכט, דעם וועט מען מוחל זיין, דער קאנצלער האט אפעלירט צו די פרויען פון די ארבייטער, אז זיי זאלן ווירקן אויף זייערע מענער צו בארוהיגען זיך.

אויסגעפיהרט דעם ערשטען טויט-אורטייל

וויז, 14. (ספ. טעל.) בעכטען האט מען ער־קלערט די אויסלענדישע זשורנאליסטן, אז די פער־לוסטען פון די רעגירונגס־אפטיילונגען בעטרעפען 300 טויטע אין אווענד איז אויסגעפיהרט געווארן דער טויט־אורטייל איבער'ן איינזש. ווייהעל, קאמענ־דאנט פון די פייערלעשער אין פלאריסדארף, וועלכער איז פערמשפט געווארן פאר שיסן פון א קוילענ־ווארפער אויף דער פאליציי.

דאלפוס זאל דימיסיאנירען

בערלין, 14 (ספ. טעל.)

דער ווינער קארעספאנדענט פון „לאקאל־אנצייגער" מעלדעט, אז מ'דארף זיך רעכענען מיט דער שנעלער דעמיסיע פון דאלפוס'ען. זיין אמט וועט פערנעהמען דער וויצע־קאנצלער פעי.

פ.פ.ס. און „בונד" אין פוילען פאר די עסטרייכישע ס.ד.

ווארשא, 14 (טעלעפאניש)

דער בנין פון דער עסטרייכישער געזאנדט־שאפט אויף קאשיקאווא גאס ווערט געהיטען דורך דער פאליציי.

פ.פ.ס און „בונד רופען צונויף א רייה ארבייטער־מיטינגען וועגען די געשעהענישען אין עסטרייך, בעזונדערס ווייזט ארויס דער „בונד" א גרויסע אקטיוויטעט אין דער הינזיכט.

נעכטען האט דער „בונד" ארויסגעשיקט א דעפעשע צו די עסטרייכישע סאציאליסטען מיט אויסדרוקען פון סאלידאריטעט. פאר דער עסטריי־כישער געזאנדשאפט זענען היינט ארעסטירט גע־ווארען 2 מיטגלידער פון „בונד", וועלכע האבען גערופען צו א דעמאנסטראציע.

אפיציעלער קאמוניקאט פון דער עסטרייכישער רעגירונג

וויען. 14 (ספ. טעל.) דער אפיציעלער קאמוניקאט, וואס איז היינט ארויסגעגעבען גע־ווארען זאגט: דער גענעראל־שטרייק אין גאנץ עסט־רייך האט זיך צוזאמענגעבראכען. היינט האט מען אין גאנץ עסטרייך אנגעהויבען צו ארבייטען. די ווינער עלעקטראווניע און גאזאווניע פונקציאנירען נארמאל. ס'קומט אויך פאר א נארמאלער פערקעהר פון טראמוואיען און דער שטאטישער באהן. די מאכט און די פאטריאטישע פעראיינען האבען אפגעהאלטען א פולשטענדיגען זיג.

ענגלאנד וויל נישט דעם קאנפליקט צווישען עסטרייך און דייטשלאנד איבערגעבען דער פעלקער-ליגע

לאנדאן, 14 (ספ. טעל.)

היינט איז פארגעקומען א זיצונג פון דער ענגלישער רעגירונג, אויף וועלכער ס'איז בע־טראכט געווארען די לאגע וואס האט זיך געשא־פען מיט'ן ווילען פון עסטרייך איבערצוגעבען דעם קאנפליקט מיט דייטשלאנד דער פעלקער־ליגע, צווישען די מיטגלידער פון קאבינעט הערשט די מיינונג, אז דער קאנפליקט דארף נאך די לעצטע געשעהענישען נישט איבערגעגעבען ווערען דער פעלקער־ליגע.

ד"ר העללער

ספעצ. פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער־שוואכע

8 טראגוטא 8, טעל. 179-89

נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אוונט.
זונטאג פון 11—2 מיטאג.

פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע־זאל.
אונבעמיטעלטע — לעטשניצע־פרייזן

Dr. med.
Z.Rakowski

ספעציאליסט פאר אויערן, נאז, האלז און לונגען־קראנקהייטען

פיעטריקאווער 67, טעל. 127-81

שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7

נעהמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 11—1 און פון 2—3 נאכמ.

יודיש טעאטער „פילהארמאניע" נארוטאוויטשא 20 טעל. 213-84

אויפטריטן פון די בעליבטע ארטיסטן

וויערא קאניעווסקא און פאול ברייטמאן

היינט, דאנערשטאג, דעם 15־טן פעברואר, 9 אוונט

גרויסע פאלקס־פארשטעלונג פון 50 גר. ביז 1.50

„דער אורטייל"

מיט וויערא קאניעווסקא אין דער ראל „אזאל" (באלשעוויסטישער שפיאן) און פאול ברייטמאן — „יעפים מארטינאוו" (באלשעוויסטישער קאמיסאר).

רעזשי: וויערא קאניעווסקא. אריגינעלע רוסישע קאסטיומען פון ד. ציפעל.

רוסישע מוזיק ספעציעל צוגעפאסט צו דער פארשטעלונג פון לעאן זעלמאן.

בילעטן צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער.

פאליטישער רעפעראט פון נח פרילוצקי

דער ערשטער, וואס האט קלאר און דרייסט פארמולירט די יודישע נאציאנאלע פאדערונגען אין ווארשאווער שטאט=ראט, וואס האט מיט זיך דאן פארגעשטעלט דעם צענטר פון געזעלשאפטליך-פאליטישן לעבען פון פוילען — איז געווען אדוו. נח פרילוצקי. זיינע דאמאלדיגע רעדעס, און אויך זיינע ווייטערדיגע ארויסטרעטונגען אין די ערשטע צוויי פוילישע סיימען האבען געמאכט א גרויסען רושם.

דער רעפעראט פון נח פרילוצקי, וואס וועט פארקומען דינסטאג דעם 20-טען אין פילהארמאניע האט דעריבער ארויסגערופען גרויס אינטערעס ביי דער לאדזער בעפעלקערונג, בפרט נאך, אז די טעמע פון רעפעראט איז א אקטועלע, ווי „די יודישע לאגע אין משך פון די לעצטע 8 יאהר".

קאנצערט פון לעבעדיגען ווארט אין פילהארמאניע

א זעהר גרויסען אינטערעס האט ארויסגערופען דער פריהמארגען=קאנצערט מיט דער באטייליגונג פון דער בעקאנטער ארטיסטין פון קאמינסקי'ס טעאטער און פון דער יודישער באנדע אין ווארשא, רחל האלצער.

רחל האלצער איז נישט בלויז א גוטע דראמאטישע ארטיסטין, מיט וועלכע עס שטאלצירט די יודישע קינסטלערישע משפחה, נאר אויך א גלענצענדע רעציטאטארין, וועלכע לאזט איבער אויף'ן צוהערער א אויסערגעוועהנליכען איינדרוק.

אין איהר פראגראם וועט די קינסטלערין רעציטירען אין דער יודישער און פוילישער שפראך די ווערק פון: שלום-אש, בראדערזאן, רייזמאן בראניעווסקי, העלער, טובים, שולשטיין, שטיינבערג, רעמארק, [ראוויטש, מאלאדאווסקא און ברונא יאשענסקי.

דער דאזיגער אינטערעסאנטער פריהמארגען קאנצערט קומט פאר שבת דעם 12-טען 12.17 מיטאג אין פילהארמאניע=זאל.

אויסערגעוועהנליכער געדראנג פאר קורט וויטשיץ'ס קאלעקטור

אין צוזאמענהאנג מיט דעם, וואס מארגען, דאנערשטאג, דעם 16. ד. ח. קומט פאר די ציהונג פון דער ערשטער קלאס, איילט יעדער נאך די צוויי מיליאן אין דער קאלעקטור פון קורט וויטשיץ אין לאדז, פיעטריקאווער 141. צוליב דעם, וואס עס איז פארגעזעהן, אז עס זאלען אויספעהלען לאסען, דארף יעדער איינער זיך פערזעהן ווי אמביכסטען מיט א צעטעל פון דער אויבענדערמאנטער קאלעקטור.

עלטערער יוד איבערגעפאהרען דורך אנ'אויטא

(2) וואלף טעמפעלהאף, (פעטריקאווער 141) איז נעכטען איבערגעפאהרען געווארען דורך אנ'אויטא נעבען דער באוואראט־גאס.

דער ארויסגערופענער דאקטאר האט פעסטגעשטעלט אז ביים 67־יעהריגען יודן איז צובראכען געווארען דער נאז־ביין און אז ער האט בעקומען שווערע וואונדען אויפ'ן גאנצען קערפער.

פינאנץ-עקספאזיטור אין זגערזש

(2) דעם 4־טען אפריל וועט אין זגעזש געעפענט ווערען אנ'עקספאזיטור פון דער פינאנץ־אמט.

פון דער לאדזער בערזע

באנק פאלסקי	—	—	85.50
3 פראצענטיגע	בודאוולאנע	—	41.75
4 „	דאלארובקא	—	53.25
7 „	סטאבילזאציע (אמ.)		56.50
8 „	ווארשאווער מאנד-בריף		54.13
8 „	לאדזער	„ „	50.50
ענגלישער פונט	—	—	26.93
דאלאר — אפיצ.	— 5.36.5 נישט אפיצ. —		5.35
גאלד-דאלאר —	—	—	8.95
גאלד-רובל —	—	—	4.65
דייטשער מארק	—	—	2.09

שטוב-גנבה

(צ) משה סטרישיק האט געמאלדען דער פאליציי, אז פון זיין וואוינונג (לימאנאווסקי-גאס 34) האט מען ארויסגע'גנב'עט מלבושים און וועש אין דער ווערט פון 1400 זל.

היינט פאלקס=פארשטעלונג פון „אורטייל" אין פילהארמאניע

היינט דאנערשטאג ווערט געשפילט „דער אורטייל", ספעציעל פאר ארבייטער-אינטעליגענץ.

פון יודישען קאמעראל-טעאטער

אל. 1 מאי 2

היינט ווערט אין קאמעראל-טעאטער נישט געשפילט, מארגען, פרייטאג ווייטערדיגע פארשטעלונגען פון סענסאציאנעלען ביהנען-רעפארטאזש „דער אורטייל".

שבת נאכמיטאג און זונטאג 12 בייטאג צוויי הנחה-פארשטעלונגען פאר ארבייטער און ארבייטענדער אינטעליגענץ.

היינט ביז ביינאכט אוועקנד

פרובט מזל אין

פיינגאלד'ס

גליקליכע קאלעקטור אויף

8 שרודמיעסקא 8.

פון די פוילישע טעאטערס

אין שטאטישען פוילישען-טעאטער ווערט היינט אוועקנד געשפילט „איוואר קרויגער".

* * *

אין פאפולארני-טעאטער ווערט היינט אוועקנד, געשפילט די קאמעדיע „ווי אזוי מען דערגרייכט מיליאנען".

ראדיא=פראגראם

דאנערשטאג, ד. 15-טן פעברואר 1934

7 צייט-סיגנאל, 7,05 גימנאסטיק, 7,20 גראמאפאן, ידיעות, 7,40 גראמאפאן, 7,55 הויז-ווירטשאפט, 11.40 פרעסע, ידיעות, 11,57 צייט, סיגנאל, 1205 אפערעטען-מוזיק, ידיעות, 12,35 מוזיק, פריהמארגען, 2 ידיעות, 3,25 ספארט, קאמוניקאט, 3,40 דזשעז=מוזיק, 4,40 רעפעראט, 4,55 גראמאפאן, 5,20 רעפערטואר פון די טעאטערן, קאמוניקאט פון לאדז, 5.30 אודיציע, 7,05 פערשידענעס, 7,25 רעפעראט, 7,40 שניי-קאמוניקאט, ספארט, 7,47 ידיעות, 8 02 קאנצערט, 9 פאסט-קאסטעל, 9,15 קאנצערט, 10 גראמאפאן, 10,30 טאנץ-מוזיק, 11 ידיעות, קאמוניקאטען.

פון אויסלאנד

7,30 בודאפעשט — אפערע. 7,35 וויען — קאנצערט. 8,10 שטוטגארט — אפערע. 8,30 ריגא — סימפ. קאנצערט. 8,45 רוים — סימפ. קאנצערט. 8 55 הילווערסום — קאמעראל - קאנצערט. 9,00 פאריז — אפערע. 10.00 לוקסענבורג — אפערעטקע. 10,35 דאווענטרי — קאנצערט.

מעלדונג

הנחה-בילעטען אין טעאטער און אין קינאס.

די קולטור-קאמיסיע ביי דער בארכאוו-ביבליאטעק גיט ארויס הנחה-בילעטען אין שטאטישען טעאטער, אין קאמעראל=טעאטער און אין די בעסטע קינאס.

ספעציעלע הנחות אין קאמעראל-טעאטער אויף דער בעריהמטער סענסאציע „דער אורטייל".

שבת דעם 17. ד. ח. ארגאניזירט די בארכאוו-ביבליאטעק אין קינא „ראקעטא" (שענקעוויטשא 40) 3 גרויסע הנחה־סעאנסען פון דעם בעריהמטען סאוויעטישען פילם „Bezdomni" אנהייב 10.30 פריה, 12.15 און 2 נאכמ. בילעטען צו 25 גר. שוין צו בעקומען.

דער סעקרעטאריאט פון דער ביבליאטעק געפינט זיך אויף אל. קאשטשושקי 9, טעל. 191־50 און איז טעטיג יעדען טאג פון 10—2 און פון 4 ביז 10 אין אווענט.

הייגט און פאלגענדע טעג! — די רייצענדע **Liljan Harvey** אין דעם FOX-פילם

אין דער הויפטראל: **John Boles**

„איהר קעניגליכע האהייט"

אויסער'ן פראגראם: קלאנג-צוגאבע. — אנהייב פון די סעאנסען אין געוו. טעג 4.30 נאכמיטאג, שבת און זונטאג 12 א זייגער בייטאג.

קלאנג=קינא

CAPITOL

זאוואדזקא 16

זיכערע הילף און א רפואה!

אהן אפעראציע, אהן בלוט, אהן א מעסער און אהן ברוט-פער-ניפטונג פאר קראנקע אויף ברוכען, פאר מענער, פרויען און קינדער, פערשידענע קאליקעס אין נוף, פאר הויקערס אהן פים.

פערלאזט נישט די קראנקהייט, ווייל דער ווינקעל-ברוך ווערט גרויס ווי א מענשען-קאפ, און עס פעלט ארויס אין דעם פים אין דער קראנקער און א גרויסער סכנה, דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער ברענדיג און שטערבליך. ספעציעלע נומענע היילבאנדאזשען בעזונטיגען זיכער דעם שוערסטען ברוך, אויך פאר הויקערס, ליימונגען ספעציעלע הייל-גארסעטן און אפאראטען פאר פערקרימטע פים און פלאטפים, ווי אויך קונסטליכע נומענע פים.

אמבולאנס טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אוונט.

אכטונג! זייט דעם ערשטען אקטאבער ד. י. ווערען אלע פראנקע אין מיין ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט נור פון מיר פערזענליך בעהאנדעלט.

איינציגע ארטאפעדישע הייל=אנשטאלט

Specialist Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped

פון לעמבערג

Łódź, Wólczańska 10, tel. 221-77, front, parter.

מיר נעהמען אויך אן פערזיכערטע פון דער קראנקען-קאסע.

הערצליכען דאנק!

אויף דעם וועג, נאכדעם ווי איך בין באמת געראטעט און בעפרייט געווארען פון לעכטעהריגער זעהר שווערע ברוך-ליידען און גרויסע שמערצען, פיהל איך מיך דא מיט פיל פרייד פערפליכטעט אויסצודריקען מיין הייסען הערצליכסטען דאנק דעם וואונדערבארען איינציגען ארטאפעד. ספעציאליסט פאר די שווערסטע ברוך-קראנקהייטען ה' דיר. י. ראפאפארט אין לאדז, וואלטשאנסקא 10 (פראנט, פארטער) מיט זיין מיר פערלייטען אויסגעצייכנטען ארטאפעד. הייל-באנדאזש האט ער אין מיין פאל וויקליך א ברוים וואונדער בעוויזען, ווייל ער האט מיר געראטעוועט פון זעהר א שווערע און געפעהרליכע אפעראציע. אהן שום מעסער און אהן בלוט, נאר מיט זיין גרויסע ארטאפעד. פינסטערשאפט האט ער מיר געמאכט פאר א פאלשטענדיג געזונדען מענש און איך פיהל מיך א דאנק זיין ספעציאליטעט ווי שטבקספען, פאר וועלכעס איך בלייב איהם אייביג פיל דאנקבאר און זעהר גערן מיט גרויס צופרידענהייט ערלויב איך מיין דאנק-בריף אין דער פרעסע און איבערצו צו פערעפענטליכען. (11)

(—) Zelig Szczuciner, Łódź, ul. Al. I Maja 36.

ס'ווערט פון זאפארט געזוכט א יונגער פעהיגער און ענערגישער אינ-קאסענט פאר א פעראיין. פארצוג האבען פאכמענער. רעפערענצען נויטיג. אפערטען אונטער „פעראיין" אין אדמיניסטר.

א קעכין

ווערט געזוכט פאר דער קיך פון „תומכי-אורחים". צו מעלדען זיך אין קאנצעלאריע „תומכי אורחים" פאמארסקא 18 פון 10 ביז 12 מיטאג.

Dr. med. Niewiażski

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע

אנדזשעיא, 5 טעל. 159-40

נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו. זונטאג און יום-טוב פון 9 - 1 פארמיטאג. בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען

Dr. med.

Ignacy Grynberg

ספעצ. פאר אינערליכע קראנקהייטען

צעגעלניאנא 17, טעל. 174-15

נעמט אן פון 6 ביז 7 אוונט.

כירורגישער קאבינעט

D. med.

J. Szreiber

געפינט זיך יעצט אויף

Narutowicza 9 tel. 122-95

אפעראציעס, אפאטרונקעס, הילם זשילאקעס א. ט. וו., נעמט אן פון 2 ביז 3 און פון 7 ביז 8,30 אוו.

לעטשניצע-פרייזע.

קליינע אנאנסען

1 זלאטי אנ'אנאנס ביז 15 ווערטער 1 זלאטי

צו די ה"ה גנבים! אזוי ווי מ... האט מיר נעכטען פאהרענדיג אויפ'ן טראמוואי נומ' 10 ארויסגענומען א פעק... וועקסלען אויף 9000 זל. און 500 ... געלד, בעט איך זעהר דאס געלד ... האלטען פאר זיך און די וועקסלען, וועלכ... האבען פאר קיינעם קיין ווערט, ווייל אל... בעווארענישען זענען שוין געמאכט ג... ווארען. געבען בעלוינונג אפצוגעבענ... צו א. וועניג, גליבנא 58, שיק-געשעפ... דיסקרעציע געזיכערט. ...55

א מאנגעל צו פערקויפען, לאגעוו... ניצקא 15. ...54

Zaginiony został kwit kaucyjny Elektrowni Łódzkiej na imię ...Kimelfelda na zł. 40.— № 55853 ...dnia 23/5 1929. 552

נאך 2 מיליאן איילט יעדער ... דער קאלעקטור KURT WYTRZYC ...Łódź, Piotrkowska 141, tel. 163-49 אויסווערטיגע שיקען מיר ארויס לאס... נאכ'ן איינצאהלען אויף P.K.O. 68426

שרייבען שעהן און שנע...

לערנט אויס דער בעוואוסטער

קאליגראף ל. בערמאן

אין 15 לעקציעס. די ערגסטע צובר... כענע האנדשריפט ווערט אויסגעבעסע... אויף דער שענסטער ביוראווע שריפ... אויך ווערטאויסג עלערנט גוט שרייב... א יודישען בריף אין 20 טעג, אפילו ד... וואס קאן גארנישט שרייבען.

זאוואדזקא 19, פראנט, 1-טער ש...

פרייע פאסטענס

ס'ווערט זאפארט געזוכט א קוואליפיצירטע אויבערלאק-נייהערין ספעציעל צו רעקלאמען—צום לערנען נייהען אויפ'ן פלאטלאק. ליבערמאן, 11. ליסטאפאר 6.

ראקאלע!

א שייבען-שאנק צו שיבען ווי אויך בופעטען און בוי-ברעטער צו פערקויפען, צעגעלניאנא 4, און א גאלאנטעריע-געוועלב איבערצוגעבען. 561

א שטוב צו דינגען אין דער געגענד פון אלטשטאט, וויסכא דניא און ארומיגע גאסען ווערט פון באלד געזוכט. אדרעסען אונטער „R" איבערצולאזען אין רעדאקציע.

פערשידענעם

אנ'8-טער שטריקער-מאשין געלעגענהייטליך צו פערקויפען. צו דערוויסען זיך ביי זיסמאן, פאלודניאווא 94.

Zagubiony został weksel na Zł. 40.— płatny 24/4-34 r. wyst. M. Goldryng, żyro S. Widawski. Weksel niniejszy unieważniam.

אנ'אקומולאטאר צו א ראדיא-אפאראט אין גוטען צושטאנד ווערט געזוכט צו קויפען. צו ערפאהרען שרודמיעסקא 72 פראנט 3-טער שטאק, וו. 17.

אנאנסען-פרייז פאר א מילימעטער-שורה

פאר'ן טעקסט—18 גר., פרייטאג און ערב-יו"ט—24 גר. אין דער זייט. שפאלטען
אין טעקסט—40 „ „ „ „ —60 „ „ „ „ 4
נאכ'ן טעקסט—12 „ „ „ „ —18 „ „ „ „

אויסער דער שטאדט 50 פראצ. טייערער, אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

נעקראלאגען—20 גר. א מ/מ (אין דער זייט) שפאלטען קליינע אנאנסען ביז 15 ווער- טער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע ווארט — 10 גר.

אבאנאמענטס-פרייז:

אין לאדז — 4 זלאטעס א חודש מיט אפטראגען א היים. אויף דער פראווינץ — 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא—1 דאל.

מעהלערן, וועלכע ענדערן נישט פרינציפיעל דעם אינהאלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערדרוקען די אנאנס אדער צוריקצוצאהלען פאר דעם אנאנס

פאר'ן אינהאלט און טעקסט פון די אנאנסען איז דער פערלאג נישט פעראנטווארטליך. די אדמיניסטראציע איז אפען בייטאג און ביינאכט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg — Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman

Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 31.